

SLOVENE

Štev. 236.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v soboto, 15. oktobra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 24 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 1.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije.
Izdati se morajo računsko enostopna petlitra (dolžina
73 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondarila
30 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Obroč poka.

Včerajšnji dan v dež. zbornici kranjski je bil za slovenski narod zgodovinskega pomena. Reči smemo, da tolike energije, tolike neomajne stanovitnosti, takega odločnega nastopa, tako vehementnega izraza moške volje še ni doživel kranjski deželni zbor.

Slutnja, da pride do čistečega viharja, je razburjala tudi deželo. Prišlo je s dežele mnogo ljudi, kateri so oblegali deželno zbornico in se uprav vojskovali za vetopnice na galerijo. Vse je hotelo videti, kaj bo, in kakor se je videlo na obrazih, bi bili vsi tudi najrajši pomagali, da bi se bila stvar še bolj odločno izvršila. Nihče ni vedel, kaj bo, a vse je slutilo, da se bliža dogodek, ki bo kakor grom udaril v naše nezdrave razmere.

Gročnje dr. Tavčarjeve z liberalno galerijo so se seveda razpršile v nič. Galerija je bila natlačena, na stopnicah in pred zbornico je bilo na stotine ljudi, a ti so hrepneli po drugih dogodkih nego kumpani nemško liberalne zveze.

Iz včerajšnjega poročila so naši čitatelji posneli, da se je končala včerajšnja seja z velikansko zmago slovenske ideje, ki je bila tem odločilnejša, čim večja je bila trdovratnost nasprotnikov, zo per katero je šla v boj katoliško narodna stranka.

Predvsem zasluži vse priznanje izborna taktika katol. narodnega kluba. Bilo je res mojstrsko delo parlamentarne strategije, in dr. Susteršič lahko včerajšnji dan smatra kot triumf svoje vztrajnosti in svojega nevstrašenega poguma. Vsa Slovenija mu je dolžna zahvalo za to!

Udarec za udarcem je padel na vlado, eden hujši od drugega. Nemško liberalna zveza, ki je imela namen te udarce zopet zadrževati ali vsaj omiljevati, je onemela. Izzivači prejšnjih sej so kakor mutasti gle-

дали. Presenečeni so bili in so izgubili preddarek. Niso vedeli, kaj bi storili; nevzdržno jih je vlekla za sabo zmagujoča logika katoliško-narodnih govornikov, dokler ni slednjič počil železni obroč in je polovica padla na stran katol. narodnih poslancev, druga polovica pa obležala zdrobljena na tleh.

Včeraj je deželnozbornska večina izrekla nezaupnico voditelju deželne vlade kranjske. 95 odstotkov prebivalstva je vstalo in ga je obsodilo. Nepopisno navdušenje je zavladovalo ob tem. Tresla se je velika dvorana od gromovitih klicev, ki so kakor šumenje mogočnega morja odmevali v viharju vstajajoče ljudske zavesti.

Ako bi dobil v državnem zboru kak minister tako nezaupnico, še isti dan gre. Kaj bo storil baron Hein, nam ni znano.

Leta in leta sta kovala baron Hein in Schwegel ta železni obroč, ki je stiskal slovensko zastopstvo v dež. zboru. Težki udarci so skovali ta obroč. Se težji udarci so ga razbili, da je ječ počil.

Zmagovito je dr. Krek dokazoval, da deželna vlada ne sme gojiti pri nas nemškega državnega jezika, da greši ne le proti našemu narodu, ampak proti državi, proti ustavi, proti avtoriteti, proti veljavi naših zastopov, če se postavi na tako šovinistično stališče.

Klavrno se je glasl zagovor deželnega predsednika. Dejstev tajiti ni mogel, in popolnoma je umolnil, ko so kazali naši poslanci na krivice, ki se gode našim bratom v drugih deželnih zastopih, kjer nima zanje vlada ene slovenske besede, enega prijaznega pogleda. Ni 5% Nemcev v kranjski deželi, a zastopnik vlade ima zanje več kot 99% nemškega govora. To kričeče nerazmerje, primerjano s stanjem obmejnih Slovencev, je bilo udarec, proti kateremu je moral umolkniti vsak ugovor.

Bil je poraz za vlado, popoln, temeljit, zaslužen. Drugi porazenec je bilo nemško

veleposestvo. Zadnjič so gospodje še psovali, grozili s pestmi. Včeraj so bili mirni. Niti eden se ni upal vstati in zagovarjati svojo slabo stvar. Onemeli so, potrli, iznenadeni, ko so čuli resnico v obraz. Resnica jih je ubila. Čutili so, da je boljše če ne govore. Vsaka njihova beseda bi bila dala povod razpravi, iz katere ne bi bili mogli priti drugače, kakor poraženi. Govoriti niso mogli, samo štelili so še pri glasovanju. In v tem je ravno velika krivica sedanjega volilnega reda, da se v zbornici tudi mrliči še vedno štejejo...

In kaj naj rečemo o slovenskih liberalcih? Nobene žal besede. Koncem seje so bili vsi drugačni, kakor ob začetku. Grasselli je na primer predlagal, da naj se stvar korespondenčnega urada izroči upravnemu odseku. Ko je slišal, da katoliško-narodni poslanci ne gredo v ta odsek in bi torej le liberalci imeli stvar v rokah, je umaknil svoj predlog. To je bilo lepo od njega.

Pred hudo alternativo so stali liberalci pri glasovanju za Krekov predlog, da se naj izreče obžalovanje deželnemu predsedniku in naroči dež. odbor, da naj od vlade ne sprejme nobenega samonemškega dopisa. Z napeto pozornostjo je vse pričakovalo glasovanje, kajti zdaj se je moralo pokazati, koliko drži Schweglov obroč. Obroč je počil — udarci nanj so bili prehudi.

Katoliško-narodni poslanci so burno ploskali slovenskim naprednjakom. Njih nemški zavezništvi so pa osramočeni stali ob strani.

To je bil dogodek, kakršnega že dolgo ni videla zbornica. Ali jih bo videla še? To je v rokah liberalcev, ki naj dokažejo s svojim nadaljnjim delovanjem, ali so glasovali zdaj s katoliško-narodnimi poslanci le pod pritiskom javnega mnenja in galerije, ali pa odkritosrčno. Pri razpravi o volilni prenovi bo najboljša prilika za to.

Bil je časten in lep dan za kranjsko deželo. Naj mu sledi še mnogo enakih!

Častna afera dr. Šusteršič-grof Barbo.

O tej zadevi se mnogo govori po Ljubljani. V položaju smo, dati avtentična pojasnila. V sledečem objavimo dobesedno listino, ki se tičejo te zadeve.

A.

V soboto, 8. oktobra, sprejel je dr. Šusteršič sledeče pismo:

Vaše Preblagorodje!

Po besedah, katere je rabilo Vaše Preblagorodje v prepisu ki se je vršil danes dopoldne na hodniku deželne hiše mej Vašim Preblagorodjem ter gospodom deželnim poslancom, nadporočnikom v evidenci Josipom Antonom grofom Barbo Waxenstein, čuti se gospod grof Barbo žaljenega in je naročil podpisanim, da zahtevata za to zaodloženja od Vašega Preblagorodja.

Usojava se naznanjati da naju moreta dobiti zastopnika Vašega Preblagorodja jutri, v soboto, 8. oktobra 1904, ob 5. uri popoldne v obednici hotela »Stadt Wien«.

V Ljubljani, 7. oktobra 1904.

Rudolf Freiherr v. Gail l. r.,

k. u. k. Generalmajor d. R.

Richard Kleinschegg l. r.,

Oblt., Inf. Regt. Nr. 27.

B.

Zapisnik,

sestavljen dne 8. oktobra 1904, v častni zadevi med gospodom dr. Ivan Šusteršič in Josipom Antonom grofom Barbo Waxenstein.

Zglasili so se ob 5. uri popoldne v stanovanju gospoda nadporočnika Riharda Kleinschegg, pešpolka št. 27, kot zastopniki.

Za g. dr. Šusteršiča:

gospoda dr. Viljem Schweitzer in dr. Ivan Benkovič.

Za g. grofa Barbo:

gospoda generalmajor v pok. Rudolf baron Gail in nadporočnik Rihard Kleinschegg.

I. Zadeva se nanaša na sledeči dejanski stan, i. e.: po navedbi g. dr. Šusteršiča, odnosno njegovih zastopnikov:

»Deset goldinarčkov, ljubi moj Nikolič, deset goldinarčkov mi posodi do prvega in nič več! Danes je sobota, vidiš, naš klub kegla nocoj na Alsergrundu, jaz pa nimam nobenega počenega groša! V terek je prvi, v terek ti vrnem teh deset goldinarčkov in tudi onih pet goldinarčkov, ki si mi jih blagovolil posoditi prejšnji teden. Bodi torej tako dober, usliši mojo prošajo in še na smrtni postelji ti tega ne pozabim!«

»Z največjim veseljem!« se mu je nasmešnil blagajnik in mu je vtaknil desetak v zevajočo denarnico.

»Zahvaljujem se ti najiskrejeje in nepopisno me veseli, da imam tak kredit pri tebi! Pa še drugič! Torej do torka! Servus!«

»Teh petnajst goldinarjev ne bom videl nikdar več,« si je mislil Nikolič, ko jo je odkuril veseljaški Gruber. »Pa kaj je meni do tega, ko imam tu v žepu svojih dvestotisoč goldinarjev! Do torka! Kje bom že v terek, hahaha! Zda pa le hitro domov! Do tržaškega brzovlaka imam še dve dobri uri časa.«

Čuden čut mu je tesnil srce, ko se je poslednjič oaril po svoji pisarnici in cropani blagajnici. Nehote je potipal po listnici v suknji.

LISTEK.

Na nevarni poti.

Spisal V. K.

Mladi blagajnik Nikolič je z nervozno nepotrpežljivostjo pogledaval na uro. Zdelo se mu je, da kazavci to popoldne kar morajo naprej in da danes ne bo nikdar konca uradnemu času.

Nemirno je sedel pri svoji pisalni mizi in brskal po pismih in listinah, ki so kupoma ležale v odprtih predalih in na policah. Od ceste spodaj je prihajal šum in ropot velikomestnega življenja, drdranje vozov, zvonjenje dunajske cestne železnice, samokli glasovi in vzkliki mimohiteče množice. Počasi, počasi sta se premikala kazavca velike stenske ure; naposled je odbilo šest.

»No, hvala Bogu, vendar enkrat!« je vzkliknil blagajnik polglasno. Pogledal je proti durim in poslušal z vso pozornostjo. Slišal je, kako vstajajo drugi uradniki banke v sosednjih dveh sobah s sedežev, kako ropotajo s stoli, hodijo semintja, se poslavljajo drug od drugega in odhajajo s hitrimi koraki mimo njegovih vrat in po stopnicah doli na cesto.

Zdaj se je zazibala kljuka; vstopil je stari sivolasi sluga.

»Je že dobro, le pojdite!« mu je velel Nikolič kolikor mogoče mirno. »Imam še nekaj nujnega posla, ugasnem in zaklenem že sam. Lahko noč!«

Starec je odšel. Blagajnik je sedel še nekaj trenutkov nepremično in poslušal, kako so odmevali drsavi koraki sluga po stopnicah. Ko je bilo vse tiho, je Nikolič vstal in stopil k veliki blagajnici.

»Zdaj!« je zašepetal in roke so se mu jele tresti v tem trenutku, ki je bil odločilen vsemu njegovemu življenju.

Z drhtavimi prsti je odklenil blagajnico. Tu so ležali v črnih listnicah, pripravljeni za na pošto, kakor debeli zvezki desetaki, petdesetaki, stotaki, tisočaki, oviti z ozkim belim papirjem, ki je bila na njem zaznamenovana vsota. Hlastno je pomašil mladi mož dragocene zvezke v prazno prostorno listnico od črnega usnja, listnice pa, iz katerih je bil vzel bankovce, je napolnil zopet s pismi in raznimi ničvrednimi listi.

Kar naenkrat je slišal, da prihaja nekdo po stopnicah gor!

Za trenutek je obstal kakor okamenel; ni se mogel geniti in ni vedel, kaj naj bi storil. Koraki so se bližali ravno njegovim

durim! Bliskovito je zgrabil nabasano listnico, jo vtaknil v notranji žep suknje, zaprl blagajnico in se sklonil k umivalniku. In že je nekdo potrkal na vrata.

»Kdo je?« je vprašal Nikolič, ki si je umival roke z dehtečim milom. Čutil se je, da mu je glas tako miren, ko mu je bilo srce kakor kladivo, to razburjeno srce pod polno črno listnico!

Vrata so se odprla in vstopil je Nikoličev tovariš, bančni uradnik Gruber, živa hen možiček, suh in čisto plešast.

»Ich Anna Csillag mit meinem 185 cm langen Riesen Loreley Haar!« je odgovoril na blagajnikovo vprašanje in se je debelo zagrohotal na čast svojemu božjastnemu dovtipu. »Servus, ljubi moj Nikolič! Čakal sem te spodaj! Ko te pa le ni bilo, sem bil prisiljen, da te počastim s svojim obiskom tu zgoraj!«

»Servus; kaj pa želiš?« ga je vprašal blagajnik in si brisal mokre roke z dolgo brisalko.

Saljivi Gruber pa ni odgovoril ničesar, ampak stopil je tik pred Nikoliča, potegnil iz hlače oba prazna žepa, mu pomolil pod nos prazno denarnico in se namuzal prav prijazno.

»Koliko pa hočeš?«

Ko je dr. Susteršič po sklepu včerajšnje seje deželnega zbora kranjskega šel čez hodnik, da se poda v klubovo sobo katol. narodne stranke, prišel je mimo gosp. grofa Barbota; v tem trenutju izrekel je grof Barbo proti dr. Susteršiču besede: »So ein roher Kerl!«

Dr. Susteršič postavil je nato grofa Barbota na odgovor, ne da bi rabil kako žaljivo besedo, nakar mu je grof Barbo ostentativno obrnil hrbet in zavzel stališče, ki je dr. Susteršiču dalo povod, grofu Barbotu v slovenskem jeziku zaklicati: »Vi hočete biti grof? Smrkavec ste!« Grof Barbo je skočil z vzdigneno pestjo nad dr. Susteršiča, v očitnem namenu, da bi ga udaril. Dr. Susteršič postavil se je v bran in dvignil svojo torbo za akte, da parira udarec; tako sta si obadva stala nekaj trenutkov čko v oko nasproti, nakar se je grof Barbo umaknil.

Dejanski stan po navedbi gosp. grofa Barbota, odnosno njegovih zastopnikov:

Po sklepu včerajšnje seje deželnega zbora je govoril na hodniku deželne hiše grof Barbo z g. deželnim poslancem Ulmom o prisoru, ki se je bil malo popred dogodil v deželnozborni dvorani ter se je izrazil: »Diese Rohheiten wider mich an, so ein roher Kerl!« — a ni imenoval pri tem nikakega imena. G. dr. Susteršič, ki je v tem hipu mimo prišel in to opazko slišal, stopil je h grofu in ga takole nagovoril: »Kdo je, ein roher Kerl? Ein roher Kerl! ie tisti, ki me je imenoval lažnjivo!« Grof Barbo se ni hotel spustiti v pogovor z dr. Susteršičem in mu je ostentativno obrnil hrbet. Nato je rekel g. dr. Susteršič gosp. grofu Barbotu: »To hoče biti grof! To je le smrkavec!«

Po poslednjih besedah hudo razburjen je skočil g. dr. Susteršič z vzdigneno roko nad g. dr. Susteršiča. Dejanski spopad se je zabil, ker so tretje osebe stopile vmes.

Sporazumno se konstatira, da se v predložitvi seji deželnega zbora osebno g. grofa Barbota p. g. dr. Susteršiču sploh ni omenila.

II. Zastopnikoma g. dr. Susteršiča, kot onega, od kojega se je zahtevalo pojasnilo, se podeli najpred beseda in leta dista na zapisnik:

Glede na zgorajšnji od naju obrazloženi in od nasprotne strani deloma pripoznani dejanski stan, imava čast, v imenu najinega mandanta izjaviti:

I. Dr. Susteršič odklanja načeloma dvoboj, in sicer poglavitno iz verskih razlogov kot katoličan; to stališče dr. Susteršiča je znano v najširših krogih, ker je to opetovano obrazložil v delegaciji državnega zbora.

II. Dr. Susteršič pa polaga kot kristjan in gentleman važnost na to, izjaviti, da je vsak hip pripravljen, podati roko k drugični častni ureditvi zadeve. Če gosp. grof Barbo izreče od svoje strani obžalovanje nad hudim žaljenjem, katero je prizadel gosp. dr. Susteršiču z besedami in kretanjem, — bode tudi dr. Susteršič od svoje strani drage volje ravno isto storil.

III. Če se tudi zastopnika grofa Barbota nikakor ne smatrata opravičenima, oddati samostojno sodbo, dovoljujeta si vendar izreči dvom, če je gosp. dr. Susteršič v stanu predležiti zadevo vrediti na časten način, ker se v seji državnega zbora dne 1. maja

1901 razpravljana zadeva danes ni mogla popolnoma pojasniti.

IV. Zapisnik se prekine in v svrhu nadaljevanja seidejo se podpisani jutri, nedeljo, dne 9. oktobra 1904, ob 11. uri 30 minut dopoldne v stanovanju gosp. nadporočnika Kleinoschegg.

Skleno se in podpiše ob 7. uri zvečer.

Zastopniki gospodov:

dr. Susteršiča: grof Barbo:

Dr. Benkovič, l. r. Richard Kleinoschegg, l. r.

Oblt.

Dr. Schweitzer, l. r. Rudolf Br. Gall, l. r.

G. M.

C.

Zapisnik

sestavljen dne 9. t. m. 1904. v častni zadevi med gg. dr. Susteršičem in grofom Barbo. Nadaljevan ob 11 uri 30 min. dopoldne.

V. Zastopnika dr. Susteršiča dasta glede na točko III na zapisnik:

1. Pred vsem morava izraziti svoje začudenje nad tem, da se g. grof Barbo sklicuje na sejo državnega zbora z dne 1. maja 1901., ker sva se mejtem iz dotičnih stenografičnih zapisnikov prepričala, da je bila celotna zadeva grofu Barbo že zdavna znana; tem bolj, ko je sam bil član grajalnega odseka, kojega poročilo se je obravnavalo v oni seji. G. grof Barbo je bil tudi 1./5. 1901. navzoč. V polni zavesti vseh onih dogodiljev je grof Barbo od najinega mandanta zahteval zadoščenja za prizadeto mu razžaljenje, vsled česar mora vzbujati začudenje, da se od nasprotne strani hočejo uporabljati tisti dogodiljaja na način, ki stoji v protislovju z zahtevo po zadoščenju.

2. Sicer pa nimava nikakega povoda, izogniti se razmotrivanju onih dogodiljev. Konstatirava iz stenografičnega zapisnika seje poslanske zbornice z dne 1./5. 1901., da se takrat sploh ni ravnalo za osebno čast najinega pooblastitelja. Poročilo grajalnega odseka konstatuje izrečno, da je po soglasnem prepričanju tega odseka, sedaj tudi po prepričanju grofa Barbota, ki je bil član tega odseka, »osebna, privatna čast g. poslanca dr. Susteršiča v tej celotni stvari popolnoma nedotaknjena«.

Kar se specijelno tiče psovovanja z besedo »Schuft« in »Ausgewachsener Schuft«, ki se je baje v neki drugi seji poslanske zbornice izgovorilo zoper najinega pooblastitelja, ne da bi se bilo od poslednjega reagiralo, imava sledeče konstatovati:

a) Ni objektivnega dokaza, da bi se bilo to psovovanje res dogodilo, ker ga ni najti v stenografičnih zapisnikih;

b) Ni dokazano in se od najinega pooblastitelja zanika, da bi bil ono psovovanje, ki se baje dogodilo v burni seji poslanske zbornice, sploh slišal.

Slednjič, če bi ga bil tudi slišal, ne da bi bil nanje reagiral, bi bilo to popolnoma nerelevantno, ker po parlamentarnih odnešajih in šegah pomenja taka psovka le oskrnitev dostojanstva zbornice, ki se kaznuje po predsedniku po »klicu k redu«, osebne časti psovovanje pa niti najmanj ne zadeva.

Te je po najinem mnenju naziranje najodličnejših parlamentarcev in najvišjih družabnih krogov. Kajti, v seji 27. novembra 1897. se je takratni predsednik poslanske zbornice, David vit. Abrahamovicz obsul s celo kopo psovok, med njimi tudi s »Schuft« in »Schuster«, ne da bi bil na to reagiral, in vendar je bil l. 1898. od-

likovan z imenovanjem pravim tajnim svetnikom!

3. Opozarjamo na okolnost, da najin pooblastitelj ni častnik, temveč po svojem poklicu odvetnik, da v častnih zadevah odločuje izključno njegova stanovska čast in da v teku svojega več kot desetletnega odvetniškega službovanja ni bil nikdar pozvan na odgovor od svoje pristojne častne oblasti, od disciplinarne sveta odvetniške zbornice. (§ 2 disciplinarne statuta za odvetnike.)

Tudi poznavo sama najinega pooblastitelja kot uglednega člana ljubljanskega barreau-a in kot v vsakem oziru časti vreden in integer značaj, za kojega čast osebnostojiva.

Potemtakem morala bi smatrati kot razžaljenje stanu, kateremu sama pripadava, če bi se izrazil katerikoli dvom nad častno lastnostjo najinega pooblastitelja; ravno tako, kakor bi bilo od najine strani razžaljenje častniškega zbora, če bi hotela častniku odrekati častno lastnost, o kateri ne dvomi njegova pristojna častna oblast.

Z najnim nazorom o stanovski časti se strinja med drugim tudi feldcainmeister Kriehammer (seja delegacije z dne 5. junija 1901.) in feldcainmeister Pittreich (seja delegacije z dne 20. februarja 1904.).

Vsled tega ne moreva dopuščati, da bi se še dalje razpravljalo o častni lastnosti najinega pooblastitelja in bi morala pogajanja takoj pretrgati, kakor hitro nasprotna stran ne odstopi takoj od dvoma, izraženega v točki III. zapisnika.

Iz drugačnega obnašanja nasprotne strani bi morala le sklepati, da se zasledujejo drugi nameni, nego tisti, kateremu naj bode naš sestanek edino pravečen, namreč častni poravnavi konkretne afere. *Midva pa ne moreva najinega častnega posredovanja postaviti v službo drugih namenov.*

VI. Ne da bi se spuščala natančneje v nazore, ki so izraženi v predložitvi točki, dasta zastopnika g. grofa Barbota na zapisnik, da sta izvedela že tekom včerajšnje večere od priči, tudi od ene priče na lastne oči in lastna ušesa, o kojih resnicoljubnosti nista opravičena dvomit, da je g. dr. Susteršič bil dejansko v parlamentu od strani g. poslanca Bergerja pri priliki, ki se je omenjala v seji 1. maja 1901., baje opsovano, ne da bi bil na to reagiral. Zastopnika (grofa Barbo — Op. ured.) ne moreta spojiti s svojo častjo in svojo vestjo, da bi o tej zadevi sama odločila in nadalje obravnavala, preden ne odloči o tem mešan častni sod, v kojega naj vsaka stranka pošlje svoje zastopnike.

Odklonitev nasprotne stranke, predložiti zadevo častnemu sodu, bi naju silila pretrgati pogajanja.

VII. Ker obe stranki vstrajata vsaka na svojem stališču, se pogajanja sporazumno pretrgajo.

Se sklene in podpiše dne 9. okt. 1904. ob 1. uri 30 m. popoldan.

Zastopniki

g. dr. Susteršiča: g. grof Barbo:

D. Benkovič, l. r. Rich. Kleinoschegg, l. r.

Dr. Schweitzer, l. r. Rudolf B. Gall, l. r.

D.

Na to je gosp. dr. Susteršič pisal podnačelniku kluba katol. narodnih poslancev g. dr. I. Kreku sledeče pismo:

Dragi prijatelj!

Prilagam zapisnike z dne 8. in 9. t. m. pod 1/1 in 2/1, iz kojih razvidi, da sem imel častno afero s deželnim poslancem grofom Barbo.

Kot podpredsednika kluba katol. narodnih poslancev Te prosim, da proučiš, da klub izrazi svoje mnenje, če sem v tej zadevi postopal korektno tako kot katolik, kakor kot gentleman.

Da pa ima klub popolno svobodo v presoji te zadeve, izrekam, da odlegam načelnistvo kluba in da se, ako za razpravo označene zadeve določi klubovo sejo, te seje ne bodem udeležil.

Prijateljskim pozdravom

beležim

Tvoj udani

dr. Ivan Susteršič l. r.

V Ljubljani, 10. okt. 1904.

Pz. veleš gospod

dr. Janez Ev. Krek

deželni poslanec itd.

Ljubljana.

E.

Seja kluba katoliško narodnih poslancev dne 12. okt. 1904.

Klub, pod predsedstvom g. dr. Kreka, v odsotnosti dr. Susteršiča, soglasno sklene:

1. Klub se strinja s postopanjem dr. Susteršiča, ker je l. odklonil kot katolik dvoboj in II. izrekel se pripravljanim, preklicati svoje razžaljenje, ako stori isto tudi glede svojega razžaljenja izzivalo.

2. Ker je dr. Susteršič postopal pravilno, klub njegovega odstopa od načelnistva ne sprejme na vednost.

Nihče nam ne bode v zlo štel, da končno še mi podamo nekaj opazk.

Jasno izhaja iz predstojede objavljenih dokumentov, da grof Barbo nikakor ni iskal častnega zadoščenja, temveč da je zasledoval druge, politične namene po gotovem receptu.

V koliko se to strinja z oficirsko in grofovsko častjo, to preiskavati ni naša naloga, temveč pristojnega vojaškega častnega sode.

Vsega obžalovanja je pa vredno, da sta se za take kalne namene dala zlorabiti dva časti vredna oficirja, gospoda baron Gall in Kleinoschegg. Uverjeni smo, da sta postopala v dobri veri, a grajati moramo, da si nista natančneje ogledala tistega, ki ju je zlorabljal in pa da nista imela v spominu jasnih pojmov o stanovski časti, ki popolnoma izključujejo takozvane »mešane« častne sode, ker ima vsak stan svoje lastne častne pojme in je vsako podvržen le nazorom o časti, ki vladajo v lastnem stanu — ne pa onim drugega, tujega stanu.

Poleg tega je še oficirjem po ukazu vojne ministra, ki je, če se ne motimo, izšel pred petimi leti, izrečno prepovedano, kompromitirati na »mešani« častni sod, kaj šele zahtevati ga!

Toda to je zadeva, ki nas nič ne briga.

Naravnost smešno pa je to, kar se je od strani grofa Barbota navajalo proti častnosti dr. Susteršiča. Nič drugega ni vedel navesti, nego okolnost, da je dr. Susteršič katol. narodni poslanec Berger (prusak!)

Dalje v prilogi I.

»Le nobene sentimentalnosti nikar!« se je nasmehnil sam sebi, zavil električno svetilko, zaklenil in odšel.

Doma si je nemudoma ostrigel brado in se potem obril. Oblekel je čisto novo temnosivo obleko angleškega kroja in temen havelok, ki ga prej ni nosil nikdar. Glavo si je pokril z okroglim mehkim klubkom, svoje cilindre pa je pustil vse doma. Na nos si je nateknil ščipalnik. Pogledal se je v ogledalu in je zadovoljno pokimal. Na mizi je pustil list, ki je zapisal nanj gospodinjji, da odpotuje do ponedeljka v gore. Svoja pisma je bil sežgal že opoldne. Naglo je odšel, da si poišče fijakerja.

Precej na ulici je zagledal od daleč vselegra Gruberja. Umakniti se mu ni mogel več. Dobroživček je židane volje jadral vedno bliže in se veselil zabavnega kegljanja. Že ga je slišal prestrašeni Nikolič žvižgati in par trenutkov pozneje sta šla drug mimo drugega. Nikoliču so se jela tresti kolena in moral je napeti vso svojo energijo, da je šel hladno in mirno dalje. Gruber ga je pogledal s svojimi nemirnimi očesi in blagajnika je preletelo vroče, kakor sto strel. Vendar tovariš ga ni izpoznal, šel je mimo njega kakor mimo drugih neznanih ljudi.

Nikolič se je globoko oddahnil in sedel v prvi fijakarski voz, ki ga je zagledal.

Da se je nevarna poizkušnja obnesla tako dobro, to ga je jako ojunalo. — Kdo naj bi ga tako izpremenjenega izpoznal, če ga ni izpoznal tovariš, ki je največ občeval z njim!

Cisto hladnokrvno je šel v restavracijo pred južnim kolodvorom in je dobro večerjal; čisto hladnokrvno je kupil listek do Trsta, sedel v vagon in gledal skozi okno.

Rdeče, zelene in modre luči so se svetile kakor mirne zvezde, obešene na nevidne vrvice. Zarne električne svetilke so ga bodle v oči. V sosednem vozu so se smejali ljudje, in skozi okno na drugi strani so se pogovarjali popotniki s sorodniki ali z znanci. Vrata vozov so se zapirala, vratar je klical imena postaj, popotniki so govorili hitreje z znanci, naročali pozdrave, sprevedniki so zatrobili, stroj je zažvižgal in vlak je potegnil z močnimi sunkom.

Nikolič je opazoval vse to, kakor bi ne bil še nikdar videl nič enakega. Vse ga je zanimalo. Kmalu je zavil vlak iz mesta. Z zlatim avtom je svetil mesec na zahodni strani. Vedno hitreje so drdrala kolesa, okna

so bobnela in zelena zagrinjala so zatrepavala. Skozi okno je videl, kako se zrcali tam zunaj čisto stanko to, kar je v vagonu: del okna in stropa s svetilko, črni sedeži, kovčegi, plašči, pribite bele tablice, priprava za ureditev toplote. Tako se Nikoliču zdi, da se vozi tam zunaj v zraku popotnik, ki sedi njemu nasproti bolj na levi. Navidezno se vozi mesec z vlakom in se ne da dobiti.

Blagajnik se ozre po popotnikih. Sime ena dama je med njimi, stara, bolehnja, zaspala, vsi drugi so moški.

Ali je med njimi kateri — detektiv?

»Detektiv!« si misli Nikolič. »Naj bo! Kaj za to! Saj zdaj še nihče ne ve, da je poneveril blagajnik Nikolič, z dolgo črno brado, navadno s cilindrom, in tak in tak dvesto tisoč goldinarjev. Vse to bodo zavohali šele pojutrišnjem, v ponedeljek! Zastonj bodo čakali blagajnika! Treba bo odposlati poslednji dan meseca te in te zneske in plačati menjice. Toda blagajnika ne bo od nikoder, vozil se bo že zdavnaj po Jadranskem morju proti Egiptu. To bo gledal debeli bankir Itzig, kadar odpre blagajnico in ne dobi v njej nič drugega nego par menjic, malo drobiža in polno papirčkov brez vrednosti.

To bo gledal šele hudomušni Gruber in brž kone bo vesel, da mu ne bo treba vračati tistih petnajst goldinarjev, in gotovo bo želel svojemu dobrotniku srečno pot, haba! V Ameriko jo je popihal falot, bodo rekli, in brzojavi in časniki razneso hipoma njegovo ime po vsem svetu. On pa se bo lepo vozil proti Afriki in tam v Kairu bo začel uživati denarce tolatega Itziga. — O, z dvesto tisoč goldinarji se more imenitno izhajati, in kadar se človek naveliča Egipta, se lahko ponelje drugam. In kako hitro je prišlo vse to! Še v sredo ni vedel, da bo v soboto v blagajnici toliko pripravnih bankovcev. Jutri zjutraj jih izmenja v Trstu in popoldne odplave ladja na jug. Osel bi bil, če ne bi bil porabil zlate priložnosti!

V takih mislih je zadrimal. Dobra večerja in močno vino sta bila vzrok, da je izvrstno spal. Zbudil se je šele, ko je drdral vlak proti Ljubljani. Takoj je potipal, če ima še denarnico. Hvala Bogu, še je bila na svojem mestu. Od sopotnikov so bili že vsi izstopili na raznih postajah, le gospod z rdečkastimi brki je ležal njemu nasproti in je smrčal na vse pretege.

Nikolič je gledal nekaj časa skozi obrisano okno v jutranjo meglo, kmalu pa se

ba je v neki seji poslanske zbornice pred več kot 3 leti kričal proti dr. Susteršiču psovko »Schuft« — in da dr. Susteršič na to ni »reagirale«. Gospod grč — pojdite se soliti! S takimi izgovori ostanite doma, ali kjer hočete — med razsodne ljudi pa nikari ne hodite. Če je poslanec Berger res metal v poslanski zbornici s »Schufti« okoli sebe, je s tem le samega sebe mazal in nobenega drugega. Žali je s tem dostojanstvo zbornice, in naloga predsednika je bila, poklicati ga k redu. Da bi pa radi tega tisti poslanec, kojemu je psovka ba je bila namenjena, kaj izgubil na svoji časti — to trditi je bilo pridržano grofovske domišljiji grofa Jožefa Antona Barbo-Waxenstein.

Radovedni smo le, kateri poslanec je potemtakem pri današnjih razmerah v državnem zboru no mnenju grofa Jožefa Antona Barbo-Waxenstein se v posesti častne kvalifikacije!

Prenumno je to, da bi dalje o tem govorili!

Grof Jožef Anton Barbo-Waxenstein naj bi si bil oblizal vseh deset prstov in svojo grofovske krono na vrhu, da je dr. Susteršič porudil mu — svest si svoje krščanske dolžnosti — rko do častne poravnave.

Grofovska arogantnost ni dopuščala — in prav se mu godi. Ostame mu torej, kar je bilo govorjeno!

Grof Barbo (Waxenstein Jožef in Anton) je po nemških časnikih bobnal, da je od dr. Susteršiča zahteval zadoščenja, kakor je med »gentleman« v navadi. Očividno mož še pojma nima, kaj je gentleman. Gentleman, kakor že beseda kaže, so doma na Angleškem in ne v Waxensteinu. In tam, na Angleškem velja kot dolžnost gentlemana, če je koga razžalil, opravičiti se — če pa je sam bil razžaljen, opravičenje sprejeti.

Toda, kaj se bomo pričakali z grofom Barbotom? On je s svojim obnašanjem na hodniku deželnega dvorca dne 7. oktobra t. l. dokazal, da še pojma nima o tem, kako se mora gentleman obnašati. Pravi gentleman namreč absolutno ne sme psovati človeka, ki mu ni nič žalega storil. Če to vendarle stori — ni gentleman, četudi je morebiti grof.

Probatum est!

Pisma iz Srbije.

Kraljevo maziljenje.

Ziđa, 9. okt.

Kakor že znano, se je maziljenje kralja Petra vršilo po starem srbskem običaju v starem samostanu Ziči. Dne 5. oktobra je kralj odpotoval v Zičo; spremljali so ga: oba sina, ministri in več dostojanstvenikov. Po železnici se je peljal do Kragujevca, na prejšnjem z vozom, ker tukaj neba železnica. — V Kragujevcu in Vitanovcu je kralja pozdravljalo mnogo naroda. V Gružu so že od nekdanj privrženci Karadjordjevičev. Zato je prebivalstvo tukaj mnogo trpelo za vlade Obrenovičev. Kralj se je ustavil v vsakem selu ter stopil med ljudstvo, ki ga je navdušeno pozdravljalo. — Razgovarjal se je s kmeti o letini. V selu Vučkovići so mu stari možje pravili, koliko so morali preje trpeti kot privrženci sedanje dinastije. Kralj pa jim odgovori: Obrenoviči so imeli mnogo zaslug za Srbijo, kar se ne sme tajiti. A on želi, da se na Obrenoviče ne mečejo

je spomnil svoje denarnice. Potegnil jo je iz žepa, da bi pasel poglede na lepih bankovcih. Naenkrat pa se je zganil in iz ust se mu je izvil obupen krik.

V denarnici so bili sami listi in papirčki brez vrednosti!

Ono denarnico z dvesto tisoč goldinarji je bil torej pustil v blagajnici, drugo denarnico z ničvrednimi pismi in listki pa je bil vzel s sabo. Tega je bil kriv samo neumni Gruber! Če bi njega ne bilo, bi se ne bil tako prestrašil, da bi bil zamenjal denarnico. Venomer je strmel v papirčke, toda ti se niso hoteli izpremeniti v bankovce. Popadla ga je divja jeza, zaklel je na glas, da se je rdečbradi smrčulj zbudil iz spanja.

»Ljubljana! Pet minut!« so vpili sprevozniki.

Ves potrt je stopil Nikolič iz vlaka. — Cemu naj bi se vozil zdaj v Trst? Ali ne more umreti tukaj v domovini?

Kakor brezumen je taval dalje po tihih ulicah, vedno dalje, dalje, kakor v groznih sanjah. Prišel je mimo »Zvezde« in postal. Tedaj se je oglašil gori v zvoniku uršulinske cerkve pobožen zvom. Nehoté je stopil

polena in kamenje, ker so se daj na prestolu Karadjordjeviči. Te besede so izzvale burno odobravanje. Povsod v kraljevini so te besede na pravile najboljši vtis.

V selu Guberevci so se kmetje pritoževali zaradi visokih davkov. Kralj jim je nato obljubil, da se bodo davki znižali, ker on in vlada skrbita, da se denar porablja le za potrebne stvari. Koncem leta se bodo pokazalo, da je državni proračun na realni podlagi. V Guberevcih je ljudstvo tudi prosilo kralja, naj malo zapleše v »kolu«, kar je tudi storil. V Kraljevem je obiskal vojašnico 2. konjeniškega polka »Car Dušan« in vojno šolo. Tu je tudi prenočil ter drugo jutro sprejel mnoge brojne deputacije.

Dne 7. t. m. je obiskal samostan Studenica, kjer so shranjeni telesni ostanki kralja sv. Stevana. — Odtod je odpotoval proti Žiči, kjer se je vršilo »večernije« in »bdenije«. Po končanih molitvah se je vrnil v Kraljevo prenočit.

Drugo jutro, dne 9. t. m., se je vrnil v Zičo, kjer se je ob 9. uri pričela božja služba. Zbrani so bili metropolit Innocentij ter škofje Nikonor, Dimitrij, Sava in Melentij. Ti so kralja pričakovali pri cerkvenih vratih, kjer ga je pozdravil metropolit. Kralj je poljubil sveti evangelij ter se podal s krono na glavi ter žezlom v roki na prestol, ki so ga prinesli iz Belgrada. Po božji službi se je vršilo maziljenje, katero je izvršil metropolit po starem srbskem obredu. Po maziljenju se je pričelo »mnogoljetstvo«. Kralj je še poljubil križ ter s spremstvom zapustil cerkev. Navzoči so bili ministri, predsedniki narodne skupščine in državnega sveta, mnogi vojaški poveljniki, razni poslanci in mnogo ljudstva. Vsa slavnost se je vršila med zvonjenjem in gromom topov. Od Ziče do Kraljeva je bilo ob cesti mnogo ljudstva, ki ga je burno pozdravljalo. V Kraljevu je bilo danes jako živahno. Poveč so igralo godbe, a narod se je vrtil v »kolu«.

V Žiči so odkrili spominsko ploščo z napisom: »Prvi krunisani kralj obnovljene Srbije Peter I., miropomazan v Žiči, zadušil Stevana Prvovendčanog 26. septembra 1904.«

Slovinci na Dunaju.

Slovenska služba božja na Dunaju se je izvršila zadnjo nedeljo posebno slovesno zato, ker je oskrbelo krasno petje slovensko katoliško misleče dijaštvo. Tudi glede orgljanja v cerkvi letos ne bomo v nikakih zadregah, ker smo dobili v osebi g. St. P. izvršnega glasbenika. Zadnjo nedeljo smo imeli pete litanije, pri katerih je vsa zbrana množica pela ono genljivo »Marija k tebi uboge reve«. Segala je vsem globoko v srce. — Tudi zabavni večer »Straže« je bil kljub slabemu vremenu prav dobro obiskan in se je častno izvršil. Iz poročila gosp. dr. Valjavca, predsednika »Straže«, smo izvedeli, da se bo vršila Vegova slavnost na Dunaju dne 16. novembra zvečer v I. okraju v hotelu »Zur Post«. G. predsednik je pozival pevke in pevce, naj se pridno udeležujejo pevskih vaj za Vegovo slavnost. Enako je bodril navzoče g. Pukl, predsednik »Zvezde«, naj pokažejo 16. novembra na Vegovi slavnosti, da so zavedni Slovenci, ki znajo ceniti zasluge velikega svojega rejaka in učenjaka! — Navzoče je zanimalo tudi predavanje o štajerskih naseljencih v vasi Pašabagdže ob Bosporu, kjer delaje v tovarni za steklo, ki jo je ondi napravil tržaški žid Modiano. Med delavci je 196 katoličanov, in ti vzdržujejo svojo šolo in cerkev ter duhovnika, ki je obenem tudi učitelj. Mesečno zložijo

Nikolič v cerkev in sedel v zadnjo klopi in je jel moliti, kakor moli obupanec.

Tiho in mračno je bilo v svetišču. Zraven sebe je videl klečati starega moža na golih tleh; z obraza in iz oči, obrnjenih zaupno v Križanega, je sevala pohlevna, radostna udanost.

»Kaj ima ta starec še pričakovati na tem svetu«, si je dejal Nikolič, »in kako je to, da je tako zaupljiv in miren? In jaz naj bi si končal življenje? Ali je res vse izgubljeno?«

Nikolič je ostal po maši še dolgo v cerkvi. Ko je stopil iz nje, je bil popolnoma miren. Precej predpoldnem se je vrnil z brzovlakom na Dunaj in v ponedeljek jutraj je hitel v pisarnico. V blagajnici je našel takoj denarnico z dvestotisoč goldinarji in se globoko oddehnal.

Gruberju in vsem drugim se je čudno zdelo, ko so ga videli brez brade. Se bolj pa so se čudili, ko so zvedeli, da zahaja Nikolič vsak praznik in vsako nedeljo k maši.

ti revni delavci, ki so pa zavedni katoličani, do 130 kron, na leto do 1500 krom. Kaj bi šele lahko dosegli dunajski Slovenci! Razveseljevalo nas je tudi tamburanje sinov g. Strahovnika in petje »Danice«, posebno še krasni solo g. Robida. Vžradostili smo se, ko smo slišali, da »Danica« pridobi letos 20 novih članov, ki bodo obenem krepka opora »Straži«. Zato smemo z veselo nado zreti v bližnjo bodočnost »Straže«. Na zabavnem večeru se je tudi prodalo lepo število narodnih znamk in vžgalic »Družbe sv. Cirila in Metoda«.

Idrijske novice.

Nov virilen glas V občinski odbor k sejam odslej liha tudi »Krščansko gospodarsko društvo« pošilja svojega zastopnika. Plačuje namreč nad 400 K pravega davka, vsled česar ima virilen glas. S tem pridobi katoliško narodna stranka zopet en glas v odboru. Zastopal bo združni načelnik Fr. Svetličič, ali pa podnačelnik Leopold Lapaine.

Občinski red v roke naj vendar enkrat vzame naše županstvo. »Slovenec« je že enkrat opomnil, da hodi k sejam kot virilist gospod F. K., da si ni razvidno, kakšno pravico ima do tega. § 17. občinskega reda pravi: »Tisti občinci, imajoči volitveno pravico, kateri od svojega nepremičnega posestva, ki ga imajo v občini, plačujejo vsaj po 100 glid. ali od obrta ali pridobitka, ki ga imajo ondčikaj, vsaj po 200 glid. pravega, zdaj postavljenega davka brez priklačov, smejo stopiti v odbor za odbornike, četudi niso voljeni«. Gospod F. K. ni izvoljen, torej hodi kot virilist k sejam. Moral bi pa tudi plačevati postavno visok direkten davek, doklade se ne upostevajo. Plačuje pa: hišnega davka 184 K 80 h zemljiškega davka 81 h, skupno torej 185 K 61 h. To pa vendar ni še 200 K, kolikor zahteva zakon. Ali bo šlo tudi sedaj še vedno »po domače«? Ako prištejemo še pridobinski davek, ki ga plačuje g. F. K. v znesku 3 K 75 h, še vedno ni 200 K, ampak še-le 189 K 36 h. Ej, računari niso pri občini! Morda boste ugovarjali, češ, da g. F. K. ni le posestnik hiše št. 137, za katero plačuje preje navedeni davek, ampak da ima tudi hišo št. 473. Ako pa upostevate davek te hiše, ki je le v zoren, se motite. Le prečitajte še enkrat § 17., potem ne boste več klicali na pomoč naprednjakom mož, ki ne morejo pomagati. Sicer pa še nekaj zanimivega! Kako bi neki bilo, če bi se kdo pritežil, da je glasoval v občinski seji mož, ki ni imel pravice. Pri razpravi n. pr. o računih l. 1902. in 1903. so bili računni odobreni z enim glasom večine. Ali je bil tedaj g. F. K. pri seji, češ da je virilist? Ali je njegov glas odločeval? Povejte! Nazadnje bi bilo še najlepše, ako računi še sedaj niso potrjeni, vsaj postavno ne.

Jeseniske novice.

V vodo je padel te dni na tovarniških rakah delavce Jožef Maček. O pravem času je prihitel na pomoč delavec Zirovnik ter ga potegnil iz vode.

Umrli je v tork Janez Rape, posestnik, podnačelnik gasilnega društva. Bil je blag mož in priljubljen, kar je pričal lep in velik pogreb.

Japonca smo imeli v četrtek na Jesenicah. Pravega, pristnega Japonca. Prišel je v tovarno sklenit kupčijo. Ali jo je sklenil ali ne, ne vemo, to pa vemo, da si je ogledal pleh v javorniški tovarni.

Primorske novice.

p Smrtno ranjen je bil v Muržah stražnik Medecotti pri prepiru, ki je nastal v gostilni zaradi novih volitev.

p Zepnega tatu Simona Mavriča so zaprli v Gorici. Anton Klanjšček, nekoliko vinjen, je stal na Komu v Gorici pri izloženem oknu in gledal. To priliko je porabil Mavrič, da mu kaj izmakne. Odrezal mu je žep, v katerem je bilo denarja 242 K, zavitega v robec. Dobri Klanjšček ni prav nič opazil. A videli so drugi, kaj se godi, in so prijeli Mavriča.

Novice iz kočevskega okraja.

k Znamenita obletnica! Dne 10. okt. je preteklo eno leto, odkar je g. Višnikar obljubil 200 kron za ribniške reveže, če mu kdo dokaže, da se liberalci krivi, da se od krošnjarjev pobirajo tako visoke doklade. Dokazano mu je bilo te tako jasno, da mu je brnele po glavi, a 200 kronic ni in jih ni! Od danes naprej pa ga ne tirjamo samo za 200 kron, ampak tudi vštete obresti, to je 210 kron. Morda jih bo toliko rajši plačal!

k Pa vemo, da bi g. Višnikar rad plačal, saj ve, da obljuba dela dolg; pa se boji pred vsem svetom priznati, koliko zla so že liberalci učinili slovenskemu ljudstvu, in to ga drži nazaj! Ljudstvo pa je že itak o vsem prepričano.

k Pri Novi Štiti se je zbralo dne 9. oktobra vkljub slabemu vremenu prav obilo število mladeničev, Marijinih družabnikov, iz ribniške doline. Po lepi cerkveni slovesnosti so se fantje prav pristrčno nekoliko povsneli v prostorih č. g. Klinarja. Sledilo je več nagovorov, v katerih so se mladeniči navduševali za vzvišene verske in narodne vzore. Tovariš Štupica iz Sodražice je imel svojim sodrugom prelep nagovor. Liberalcem bržkone tudi to ne bo po volji!

k Velikanska povenjenj je bila v Ribnici dne 11. oktobra. Vode je prišlo toliko, da je celo v Ribnici v trgu vzela en most in stopila zlasti po Mlaki tako visoko, da je tekla v hiše. Kleti so bile dobro polne zdrave pijače. — Burgarjev Marko, kot glava trškega gospodarstva, so pa veselili, češ, »je voda sedaj vzela vsaj blato po Mlaki, za katero sem imel jaz toliko neprijetnih zaslug!«

kč O velikanskem m-stu, ki se že eno leto zida v Ribnici, pa se komaj še-le vidi iz vode, in o njega gospodarstvu bomo imeli še priliko marsikakšno reči. Menda so slavni očetje tega mostu mislili, da bodo vsadili v vodo par kamnov, pa bo sam zrastel. Pa le noče! Še vedno se vidi samo tistih par kamnov!

kč Lepe stvari se dogajajo po nekaterih šolah, ki jamčijo v šoli dober uspeh, učiteljem ugled, obenem pa tudi kažejo sado učiteljskega liberalstva. Tako je neki učitelj, ki je dobro znan po ribniški dolini, pustil v šoli pri dečkih na mizi podobno — čisto nage babe, in to v prostem času, med uro, ko so otroci brez nadzorstva lahko svobodno pasli svojo radovednost nad grdobijo! Ali je to versko-nravna vzgoja? Kaj si otroci mislijo o takem učitelju? Učitelje, ali sedaj vidite, odkod prihaja vedno večja posurovelost pri moški mladini? In za to hočete imeti višje plače? Menimo, da se boste morali dokaj izpremeniti, da bo ljudstvo to dovolilo! Morda povemo še ime tega ljudskega vzgojitelja! Tak učitelj res pravi: »Doktor der gesamten Kartoffelkunde!«

kč Klavarno, kakor Judje pod jeruzalemskim zidom, se drže za svoje glave ribniški liberalci. Višnikar je vse skupaj vodil za nos, župana in tiste, ki so pripravljali imenik za prihodnje volitve. Dva zapisnika sta bila razgrnjena, Višnikar se je nosil kakor kak paša — na, sedaj je pa glavarstvo reklo, da vse skupaj ni — za nič, in da se volitve razpisati ne smejo brez dovoljenja in ukaza glavarstva, in tako se vsi skupaj dobili — delg nos, za katerega se bodo lahko vodili, in so pokazali, da potrebujejo čuječega — jeroba!

Štajerske novice.

š Od Sv. Marjete nižje Ptuja V 222. št. »Slov. Naroda« z dne 29. sept. je dopis od Sv. Marjete nižje Ptuja, v katerem kar mrgoli samih laži in nesramnosti. Ni moj namen, da bi se s to izjavo takorekoko opral madežev, s kojimi me je »Slov. Narod« tako grdo oblatil, temveč s to izjavo hočem le označiti poštenega dopisnika, na kojega pač sme »Slov. Narod« biti ponosen. V odgovor na ta nesramen dopis izjavim torej sledeče: **L a ž j e**, da bi bil kdaj oznanil, da je slavnost, koja se je priredila na čast mojemu predniku, bedarija, katere se naj nihče ne udeleži. **L a ž j e**, da bi bil kdaj učencem svojega razreda pravil, da se je ta slavnost samo zato napravila, da bi se ljudem denar iz žepa gulil in da je vsak moj osebni sovražnik, ki se slavnosti udeleži. **Grda laž** je, da bi bil kdaj župane peljal v »farovž«. Nesramna laž je, da bi bili župane v farovžu napajali, da bi potem pritožbo podpisali. **Debela laž** je, da bi bil eden izmed županov meni nekaj debelih povedal ter odšel. **Grda laž** je, da bi bil šel že v sredo k svojemu vinogradu pobirat. **N a j g r š a i n** naj nesramnejša laž pa je, da bi bil kdaj tukajšnji učiteljci, ko ji je umrla mati, čestital rekoč, naj bo vesela, da se je iznebila... Iz tega je razvidno, da je ves dopis od začetka do konca grda laž. Ali bi ne bilo boljše, da bi mesto meni, temu nesramnemu dopisniku oblasti preiskale možgane. Obenem pa imenujem pisca teh laži nesramnega obrekovalca, ako mi svoje trditve ne dokaže. **A k o m i p a d o k a ž e**, da je njegov dopis resničen, dobi 1000 K, reči: tisoč kron. — **J a n k o Z u n k o v i č**, nadučitelj.

š Oviran promet Na progi Maribor-Franzensfeste je bil dne 11. t. m. promet zelo oviran radi mnogih zametov in narasle drave. Tudi predor pri Faalu ni več varen, ker se zemlja preveč posipa. Promet iz Maribora v Celovec je bil ustavljen, in potniki so morali na postaji po več ur čakati. **J a k o d o b r o p r i p o m i n j a** »Süddeutsche Presse«, da je temu vzrok največ vodstvo južne železnice, ker premalo skrbi za varnost proge. Tudi je jako umestna pripomnja imenovanja lista, da naj poslanci poskrbe za varnost

proge, da ne bo vedno valed brezbriznosti vodstva toliko neareh.

Š Nemška kultura. »Sülat. Preesse« piše: V zadnji »Marb. Ztg.« beremo sledečo notico, ki priča o globoki nemški kulturi: V graški razstavi paov je bil odlikovan pes, ki sliči na ime »Peter«. Evropa ima sedaj dva kronana Petra. — Nemška kultura, hvali!

Š Poročil se je na Dobrni pri Celju g. dr. Ludovik Filipič, odvetnik v Celju, z blagorodno g. Ano Kern-ovo, roj. Sima. Poročil ju je župnik dobrnski Frd. Kukočič, kot priča sta prisostvovala g. dež. poslanec Ivan Vošnjak ter nevestin brat, veletržec Karol Sima iz Poljan.

Š Na Dobrni je bilo letos 1012 gostov. **Š Nesreča** Vincenca Marovčeka, p. d. Čerenaka, v soseski Lake, občina dobrnaka, je pretečeni teden, ko je sadje prešal, veliko prešno bruno tako nesrečno sadelo, da so ga nezvestnega našli. Zdaj mu gre na bolje.

Š Trgatev po dobrnski občini se je začela. Rona bo boljša ko lanska, a držala se ne bo dolgo, ker je ni veliko. Sadjevca homo pa imeli za dve leti.

Š Iz Ptuja. Slovensko politično društvo s sedežem v Ptuj u izvolilo si je naslednji odbor: Predsednik g. prof. Josip Zelenik, podpredsednik gosp. dr. Tomaž Horvat, blaginjak g. dr. Fran Jurčeta, tajnik g. Miran Lorber, vsi v Ptuj; odborniki: g. Alojzij Suta, župnik pri Sv. Marjeti, g. dr. Anton Gregorec, zdravnik v Ptuj, g. Mihael Brenčič, veleposesnik in tovarnar v Žibjeku pri Ptuj; namestniki so gg.: Vinko Bezjak, krojaški mojster, Peter Zirovnik, kaplan in Ferdo Skuhala, posojilnični uradnik, vsi v Ptuj.

Š Utopljenec. Sv. Marko pri Ptuj: V torek, 11. t. m., je Jakob Vrabelj, žebnar v Zabovcih, iskaje po Dravi drv, našel utopljenca, katerega so pogrebci prenesli na pokopališče k Sv. Marku. Zdravnik, g. dr. F. Stuhec, je spoznal po zobeh in nekaterih znamenjih na telesu, da je sin podžupana Kaiserja iz Ptuja. Nesrečni utopljenec je bil abiturient. Zvršivši z dobrim uspehom gimnazijo v Gradcu, je prišel k staršem na počitnice, a na veliko žalost — posebno dobri mamici — našel je pri kopanju smrt v deželi valovih trmeglave Drave. Ta Drava je strah. Čez noč naraste. Danes je tako divja, da je ni opisati. Če hodiš ob obrežju, vidiš same nesreče in škode. Včeraj ti je prišla mela kar s centi krme in sežnji drv. Sveda tudi cbrežju ne prisanaše. Ravno tako ga trga, kakor 40dnevno dekevje plazove z gora. Ko bi bili nepoklicani ljudje inženirji in ubogi odbravčanje bankirji, bi kmalu Drava dala pravo pot.

Rusko - Japonska vojska.

Ruski poraz?

Pretekli ponedeljek je presenetila svet vest, da je Kuropatkin zapovedal prodiranje, češ, da hoče priti na pomoč Port Arturju. Mnogi so se čudili, da je že sedaj prišel prodirati in so bili mnenja, da nima sedaj še zadosti vojakov. Najnovejša poročila trdijo, da se je res moral umakniti. Sedaj stojimo pred vprašanjem, ali je Kuropatkin moral prodirati na povelje iz Peterburga, ali je pa prodiral namenoma, da Japonce, ki od bitke pri Ljaojanu niso hoteli več dalje prodirati, zvabi za seboj in jih kolikor mogoče oddalji od njihove glavne operacijske podlage. Če je pa mislil že sedaj v bojih pri Jantaju premagati Japonce, se mu je ta namen ponesrečil. Sicer pa se je tudi v bitki pri Ljaojanu začetkom videl velik poraz Rusov, pozneje se je pa maršalkaj drugaga pojasnilo.

Peterburg, 14. oktobra. »Birž Vjed.« poročajo iz Mukdena, da je boj 12. t. m. pri Jantaju trajal ves dan neprenehoma. Obe armadi se bijeta posebno na vzhodni fronti z veliko ljutostjo. Mandžursko prebivalstvo in posebno višji kitajski uradniki se sedaj mnogo bolj prijazno obnašajo proti Rusom, ko prej, ker upajo, da se bo na bojišču kmalu obrnilo na bolje Rusom.

Peterburg, 14. oktobra. Kuropatkin brzojavlja carju 13. t. m.: V noči od 12. t. m. in naslednji dan je imela mandžurijska armada prestati hude boje. Izkusili smo, da naše prednje čete vzdržijo svoje postojanke. Na desnem krilu so se prednje čete držale do noči ter se umaknile šele na moje povelje na glavne pozicije. Tudi prednje čete centra so bile okrog 2. ure ponoči prisiljene, umakniti se na glavne pozicije. Boj je bil zelo vroč. Posebno hrabro se je boril tombski polk, ki je stal v prednjih vrstah. Na levem krilu je bil tudi hud boj za neki prelaz; naši vojaki so preplezali skoro nedostopne pečine ter se bližali korek za korakom sovražniku. O uspehu tega boja še nisem dobil poročila. Čete tega krila so bile danes zapletene v drug krvav

boj. Izdal sem povelje, z vsemi močmi jutri braniti od nas zasedene postojanke.

Tokio, 14. okt. Poročilo iz glavnega taborišča japonske mandžurijske armade pravi: Japonci so v včerajšnjem boju povsod dosegli uspehov. Operacije za obkoljenje Rusov pri Pensiku so se izvršile ugodno. Na mnogih krajih je bil boj tako srdit in obupen, kakor v tej vojski še nikdar. Izgube so bile velike. Japonske čete so v hitrih pohodih došle v Mantufan, kjer so obkolile Ruse.

London, 14. okt. Predrzo bi bilo še govoriti o izidu bitke, ki divja od nedelje med Ljaojanom in Mukdenom. Toda vsa znamenja kažejo, da se je ponesrečil veliki načrt Kuropatkinov o svoji ofenzivi, in v malo urah se lahko izpremeni ta ofenziva v odločen poraz. Tudi se je ponesrečil njegov načrt, prodrati japonsko črto, ali jo obiti. Njegove čete so bile na celi črti zadržane, ali prisiljene se umakniti. Vprašanje je, bo li vržen Kuropatkin, ako bo pobit nazaj do Mukdena ali še dalje. To je odvisno od tega, če ima Kuropatkin še dovolj svežih rezerv na razpolago.

London, 14. okt. Zopet so dosegli Japonci veliko smago. Rusi so se umikali v neredu. Poročila iz Tokia pravijo, da je bitko odločilo japonsko topništvo. V ponedeljek so zmagovali Rusi, potem se je pa obrnila vojna sreča. V torek je bil hud, a ne odločen boj. Oba dela imata skupaj 20 000 mož izgub. V boju v sredo so se borili Rusi z obupnim pogumom, vendar so se morali umakniti, ker so jih hoteli Japonci obiti. Mnogo ruskih častnikov je bilo ubitih ali ranjenih.

London, 14. okt. »Standard« poročajo iz glavnega Kurokijevega tabora od 11. t. m.: Po dvadnevem hudem boju je bil odpor Rusov popolnoma zlomljen. Japonci so šli k napadu preko neke ravani v strelskih črtah med groznim ognjem šrapnelov in granat. Japonci so v najhujšem ognju ohranili mir. V bližnjem boju so bili Rusi vrženi nazaj. Ko si je desno Kurokijevo krilo osvojilo izgubljene pozicije, je prešlo k napadu. V varstvu megle so napadli Japonci Ruse ter jih prisilili, da so se umaknili. Ruska artilerija je ostala do zadnjega v svojih pozicijah.

Peterburg, 14. oktobra. Brzojavka generala Kuropatkin a od včeraj se glasi: Po poročilih, ki so mi došla od 1. ure, sta dne 12. t. mes. trpela dva polka našega desnega krila velike izgube ter sta se umaknila, pustivši topništvo. Brigadni poveljnik je ranjen, en polkovnik ubit. Pozneje sta si oba polka pod poveljstvom polkovnika Vanovskega zopet osvojila izgubljene topove, razven 16, ki so ostali v sovražnikovih rokah. Končni izid tega boja dne 12. t. m. je pa bil neugoden valed nekega japonskega nočnega napada. Čete niso bile le prisiljene, se umakniti, ampak so zopet izgubile topeve, ki so jih poprej sovražniku vzele, ter se umaknile na že poprej določene postojanke ob reki Sakho.

Tokio, 14. oktobra. Maršal Ojama poroča: Srednja in leva kolona desne armade sta v sredo zasedli višine ob Jantaju. 12 milj zahodno od Jantaja je bil obkoljen sovražni oddelek, ki se je hitro umaknil. Leva armada pa je od torka neprenehoma napadala sovražnika v bližini železnice, 10 milj severovzhodno od Jantaja. Srednja kolona je v sredo zasedla Lancelin ter zaplenila 15 topov. Sovražnik se je v neredu umaknil in naša kolona je pri zasledovanju zajela še štiri topove. Sovražnik je naše dva krat srdito napadel, a je bil odbit. Desna kolona leve armade je pri zasledovanju sovražnika v bližini reke Sliho zaplenila pet topov in pet municijskih voz.

London, 14. oktobra. Reuterjevemu uradu poročajo iz Tokia včeraj ob pol 5 uri popoldne: Zadnje brzojavke z bojišč a kažejo velike uspehe Japoncev. Leva armada pod generalom Oku je zaplenila včeraj 25 topov. Druge armade bodo to število gotovo še povišale. Japonski poveljniki govorijo z občudovanjem o ruskih hrabrosti.

Peterburg, 14. okt. (Uradno.) Gen. poročnik Saharov poroča danes generalnemu štabu: Čete prve mandžurijske armade so 13. t. m. zopet pričele boj. Sovražnik je prišel z ofenzivo ter napadel posebno naše desno krilo. Naše čete so pa obstale v svojih postojankah ter odbile vse napade. Tudi postojanke na skrajnejšem desnem krilu so ostale v naših rokah. Z ozirom na to, da so bile pozicije čet, ki so branile cesto proti kraju Lialjuhedu, v primeri z najskrajnejšim desnim krilom potisnjene preveč naprej, je bilo izdano povelje, držati se do mraka in se potem umakniti, da se izognejo izoliranju. Umikanje se je pričelo ob 6. uri v popolnem redu. Levo krilo je 12. t. m. nadaljevalo napad na soteske. Po obupnem sovražnem odporu smo zasedli skalnate višine v bližini prelaza. Ker pa je dobil sovražnik precejšnjo pomoč, so se čete nekoliko umaknile v sled nevarnosti, zato, ker so imele zelo izpostavljene postojanke. Naše izgube v tridnevem boju so velike.

London, 14. okt. (Reut. urad.) Iz japonskega glavnega tabora brzojavljajo: Po tem, ko so bile oddane zadnje brzojavke, japonska armada energično zasleduje sovražnika. Rusi, ki so veliko trpeli vsled ognja japonskega topništva, so bili z velikimi izgubami odbiti. Desno krilo leve kolone srednje armade je vjelo 150 Rusov.

London, 14. oktobra. Ruske izgube mrtvih in ranjenih cenijo v Tokiu na 37.000 mož (?), katerih je ena tretjina padla samo v torek. Neka brzojavka iz Harbina poroča, da je namenjen ondi dohod mnogih vlakov z ranjenci. Delajo se priprave za 12.000 ranjencev.

Peterburg, 14. okt. General Rennekampf in gen. Kaštalinski sta baje obšla Japonce pod Kurokijem. Baje sta dosegla veliko cesto od Tomhuna čina ter pretrgala Japoncem zvezo.

London, 15. okt. Po doslej došlih poročilih so vsi dosedanjji boji le uvod k velikanski bitki. Tukajšnji vojaški krogi smatrajo kot dosedanjji izid, da so Japonci pričeli operacije proti ruskemu napadu na desno japonsko krilo ter prešli nato k napadu na celi črti.

Peterburg, 14. okt. Tu se boje za usodo Mišdenkovega oddelka. Vendar pa sodijo, da se Japoncem ni posrečilo, ga odrezati, ker tega Ojama v svojih poročilih ničesar ne omenja.

Boj za Port Artur.

Peterburg, 14. okt. Steselj poroča carju 10 t. m.: Japonci rabijo v veliki meri eksplozivne snovi v obliki mečev, vreč itd. Te snovi imajo pritrjene užitne motore, ki se vžgo, potem se mečeje te bombe kakor ročne granate. Tudi naše čete rabijo taka sredstva z velikim uspehom. Naš neumorni junak, gen. Kondratenko, najde vedno novih sredstev, s katerimi občutno zadene sovražnika. Čete so vedno polne poguma. Ranjenci se z navdušenjem vračajo v vrste bojujočih. Vsi, od poveljnika do prostaka, hrepene boriti se s sovragom.

London, 14. okt. »Daily Telegraph« poroča iz Čfua: Promet džunk s Port Arturjem je storaj popolnoma nehal. Kitajci poročajo, da so Rusi zaplenili vse džunke v Port Arturju, da z njimi odstranijo iz mesta vse dvomljive osebe. Že dva dni Japonci srdito napadajo Išan, ki ga Rusi z uspehom branijo.

Pariz, 14. okt. »Matin« poroča iz Čfua: Japonci utrjujejo pred Port Arturjem svoje pozicije pri Ančančanu. Nov naskok se pripravlja.

London, 14. okt. Admiral Togo je zadnje dni izkrcal topove velikega kalibra, s katerimi streljajo na utrdbe.

Japonci zaplenili nemški parnik.

Tokio, 14. okt. Poročila pravijo, da obstoji največji del zaplenjenega parnika »Fuping«, iz streliva. Parnik je plul nepoznano kam ter imel nemško zastavo.

Baltiško brodoge.

Peterburg, 14. oktobra. Včeraj ponoči je odplul pod poveljstvom admirala Roždestvenskega drugi del tihomorskega brodogeja iz libavske luke.

Na Kitajskem vre.

Kolin, 14. oktobra. »Köln. Ztg.« poroča iz Pariza, da zatrjuje neki v Kanton došli potovalec, da na Kitajskem silno vre. Japonski agentje hodijo po deželi ter hujskajo ljudstvo s posebnimi lepaki za boj proti belemu plemenu. Uslužbenici Evropejcev naj prvi začno boj proti sovražniku in Kitajci naj se pridružijo Japoncem.

Ženska kot ogleduhinja.

Dopisnik lista »Dany Graphic« opisuje sledečo sliko na kolodvoru v Ljaojanu. Tam pri oknu stoji mal mož. Brade nima, oblike so mu polne ter ima kodrave lase. Ko bi ne imel za pasom smokresa ter sablje, ko bi ne nosil visokih škorenj, častniške bluze ter čepice, gotovo bi ga imel za žensko. Moj sosed se mi smehlja, ko mu pripomnim to ter se mi ponudi predstaviti: Aleksander Ivanovič, dovolitela. Ime je torej moško in obleka tudi. Toda Aleksander Ivanovič je vkljub svojemu samokresu, sablji, vkljub svojemu novemu Jurjevemu redu vendar le — ženska. Takoj v začetku pogovora mi je to priznala. To dejstvo se tudi ne da utajiti. Bla je svoj čas dijakinja na neki sibirski univerzi. Na vseučilišču v Tomsku je dolgo časa študirala vzhodne jezike ter govorila dobro kitajsko in japonsko.

Že ob priliki bokerskega vstanka je sledila ruskim četam preoblečena kot možki. Priznava sama, da je njeno koprnenje po čudnih dogodkih nepremagljivo. Ko je izbruhnila sedanja vojna, ponudila se je sama za ogleduhinjo. Višje vojaške oblasti so sicer niso prav posebno prijazno sprejele, čeravno je nosila zaslužni križec za zasluge, ki si ga je pridobila za vstanka bokserjev, in čeravno je dokazala, da dobro zna mandžurijski in japonski jezik. Šele, ko je odkrila generalu podrobnosti o ruskih in japonskih postojankah, za katere je mogla izvedeti le na kraju

samem, jo je vzel general v službo. Dobila je izkaznico, glasečo se na njeno željo na moško ime, ter dva jezdeca ji služila kot spremljevalca.

Odkar je bila nastavljena, je preiskala križem že celo deželo med obema armadama ter si je pri tem stekla tolikih zaslug in pokazala toliko poguma in spretnosti, da jo je general Kuropatkin okrasil z zaslužnim križcem sv. Jurija. Svojo zgodovino pripoveduje čisto odkrito, toda o vojski ter o vsem, kar je na drznih poezdih videla, noče govoriti. Elna pozitivna informacija, ki mi jo je dala, je bila ta, da Kitajci ter Korejanci kaj slabo govorijo o Japoncih, ki slabo ali pa še celo nič ne plačujejo, kar vzamejo. Tudi plačujejo Japonci le s papirjem. Pokazala mi je nekaj koščkov modrega papirja s japonsko pisavo. V prestavi se glasi ista sledeče: »Izmenjati je v zlato ali srebro pri banki v Tokiu, ko bo plačana ruska vojna odškodnina.«

Zasedanje deželnih zborov.

V včerajšnji seji štajerskega deželnege zbor a so bili v v. narski odesk izvoljeni: grof Stürgkb, baron Moscon, pl. Kodolitsch, Srger, Reitter, Lenko, Ornig, Pfrimer, Schweiger, dr. Jurčeta, Kočev ar, dr. Plej. — Poslanec Roš je utemeljeval predlog o ustanovitvi slovenske meščanske šole v Trbovljah. Trbovlje so, kar se tiče števila prebivalstva, na četrtem mestu štajerskih občin. Ker je prebivalstvo predvsem industrijalno, potrebuje tudi višje šole, da se bodo mogle izšolati inteligentne rudarske moči. Tudi davčni prispevki občine ji dajo praviico, da sme od dežele, katere dosedaj ni dala občini ničesar, sahtevati šolo. Govornik in njegova stranka zahtevata, da se bo na šoli učila inemščina kot obligaten predmet. Predlog so odkazali šolskemu odseku. Poslanec Kern utemeljuje predlog, naj se izpremeni § 75 šolske novele z dne 2. maja 1883 ter naj bi se besedilo tega § glasil: Deželni zakonodajni naj se prenuvijo izpreminjati določila §§ 17, 18, 19 in 21 navedenega zakona. Predl ga so po kratki debati odstopili naučnemu odseku. — Občini Podeljski vrh v konjiškem sodnem okraju so dovolili pobranje 125 %, občini St. Lorenzen nad Mariborom 125 %, občini Kumen 120 % in občini Sv. Kungeta v konjiškem sodnem okraju 200 %. Občinske doklade. Dr. Dežko in tovarši so interpellirali namestnika »aradi železniskega prelaza na progi med Celjem in Velenjem.

V koroškem deželnem zboru je poslanec Hinterhuber poročal v imenu stavbinskega odseka o upravi cest v l. 1902 in o potrebnosti za vzdrževanje cest za l. 1905. ter predlagal, naj se v ta namen dovoli 292.076 K. Sprejeto. Poročilo posl. Orascha o vzdrževanju regulacijskih del reke Glane se je odobrilo. Poslanec Ghon predlaga, naj se državo naprosi, da dá deželi primeren prispevek za obnovljenje povodnih poškodovanih cest. Finančnemu odseku so odstopili predlog posl. Ghona o ustanovitvi trirazredne meščanske šole v Beljaku.

V včerajšnji seji nižjeavstrijskega deželnege zbor a je prišlo do burnih prizorov. Pri razpravi o oddaji dveh ustanov gojencem eksportne akademije je poslanec dr. Kolisko zahteval, naj se ustanovi oddasta gojencem nemške narodnosti. Kršč. soc. poslanci so nato pričeli napadati svobodomiselnem Nemce, ker so na štajerskem volili žida dr. Schacherla.

V češkem deželnem zboru so tudi v včerajšnji seji Nemci nadaljevali obstrukcijo. Koncem seje so preditali isjavo čeških poslancev, v kateri naglašajo, da je vsenemška agitacija velika nevarnost za državo. Čehi so slejkoprej pripravljene podatke roke v spravo, kadar se izpolnijo v to potrebni predpogoji. Vso odgovornost za posledice naj pa nosijo Nemci.

Kakor se poroča iz Prage, je cesar odgodil zasedanje češkega deželnege zbor a.

Volilna preosnova na Moravskem.

Volilni pododbor ustavnega odseka v moravskem deželnem zboru je sklenil pri presnovi deželnege volilnege reda za moravski deželni zbor se držati sledečih načel: Ustanovi se splošna volilna kurija, pomnoži se število mestnih in kmetijskih poslancev, volitve se naj vrše po narodnostih, pri volitvah v veleposestvu in trgovskih zbornicah se uvede proporcionalni sistem, vse volitve naj bodo direktne in pisane. O porazdelitvi mandatov bodo med strankami še pogajanja. Ljudstvo demonstira za volilno pravico.

Ogrski državni zbor

je včeraj pričel razpravo o začasnih trgovinskih pogodbah z Italijo. Poročevalca Rosenberga je opozicija motila z burnimi medkljici.

Sklepi ogrskih framasonov.

Tripični bratje framasonske lože „Kalman“ v Budimpešti so izdelali nov načrt proti „klerikalni“ črni nevarnosti. Sklenili so delovati za splošno volilno pravico in sicer pred vsem za občinske svete. Nadalje hočejo odpraviti vojaštvo. Pišejo namreč: „Začnimo pred vsem armado in skupno s socialisti ter anarhisti bomo naredili, kar bomo hoteli. Nadalje hočejo odstraniti vero v šolah, dobrotelne zavode itd. Uvede naj se neecerkveni pogreb. Namesto nedeljskega počitka naj bi imeli delavci 36urni počitek. Končno zahteva loža, naj imajo nezakonski otroci ravno take pravice, kakor jih imajo zakonski. Iz vsega je razvidno, da prične ogrska loža nov boj s katoliško cerkvijo.

Mažarski ideal.

Te dni je v Rimu umrl „veliki Mažar“, italijanski general Karol Csudafy. Mož je bil pred mažarskim ustankom l. 1848/49. podčastnik v avstrijski armadi, a je pobegnil, ko je vzbuhnila vstaja. k mažarskim vstajšem, kjer je služil kot častnik. Ko je bila zadušena vstaja, je bil obsojen na smrt, a pomilostil na doživotno ječo. Cesar ga je popolnoma pomilostil l. 1859. „Junak“ se je za čin cesarjeve milosti izkazal prav po mažarsko hvaležnega in je vstopil v italijansko armado, kjer se je že l. 1859. boril proti Avstriji, kakor tudi leta 1866. pri Kustoci. Pozneje je postal celo laški general in je bil osebni ljubljenek laškega kralja Viktorja Emanuela. In tega veleizdajalca hvali mažarsko časopisje kot velikega mažarskega junaka.

Katoličani na Angleškem.

„Catholic Directory“ priobčuje zani mive podatke o številu velikobritanskih katoličanov, katerih je 5.300.000 in sicer na Angleškem 1.500.000, na Škotskem 514.000 in na Irskem 3.310.000.

Nov Comboy čin.

Combes je zapovedal 23 škofom, kateri imajo v svojih semeniščah za profesorje redovnike sulpiciance, naj tekom enega leta imenujejo za profesorje po semeniščnih posvetnih duhovnikih. Škofom bo jako težavno dobiti med svetno duhovščino dovolj sposobnih in dobrih moči.

Vstaja Hererov.

Guverner Leutwein je poročal 13. t. m.: Dne 21. sept. je bil pri Gaisu med našo poizvedovalno četo in Hereri boj, v katerem so bili en častnik in štirje vojaki težko ranjeni.

Napetost med Turčijo in Bolgarijo.

Razmere med Turčijo in Bolgarijo so zopet napete, ker dela Turčija s tnosti onim beguncem iz drinopoljskega pašiluka, kateri se hočejo povrniti v svojo domovino.

Izpred sodišča.

Izpred deželne sodišča.

Postrovo lovila sta dninarja Primož Mižan iz Obernova in Boštjan Fajfar iz Steng v Bohinjski Savi pri Mokremlogu. kjer pristojna ribištvo blejski graščini. Jožef Lončar je oba tatu zasilil in našel pri njima 22 postrov v vrednosti najmanj 15 K. Oba obdolženca popolnoma priznata tatvino. Mužan je bil obsojen na 6 mesecev, Fajfar na 1 mesec težke ječe. — Mladirgo vile ž. Sele 18 let stari Ciril Oman, rudar v Pedkorenju, delal je na Benetovi senožeti. Tu je pil z drugimi delavci žganje in vino. To je fant omotilo, najprej se je jel prepirati s svojo materjo, katero je preganjal po vasi, nato je razbijal po Grilčevih vežnih durih; od tu je bil odpuščen ter je našel na Janeza Kersteina, katerega je z neko rečjo tako močno udaril, da je padel; potem je razbijal po vežnih vratih Marije Gregori, ji napravil 1 krono škodo, nato jo je pa še s kolom po levi rami udaril. Takoj potem se je lotil Neže Pečar in jo poškodoval, ko ji je prihitel njeni brat na pomoč, udaril ga je tako močno po levi roki, da mu je podlehtnico zlomil. Sodišče ga je obsodilo na 2 meseca težke ječe. — Okno r a z b i l. Janez Stefe, kajžarja sin iz Lgor. Bele, je bil tožen, da je iz hudobije udaril s palico po oknu hiše Alojzija Čimzarja ter mu razbil šipe, ker bi utegnla nasetati nevarnost za pri oknu spečo dekle Marijano Bučar in pol leta staro hčerko Jerico. Ob dolženec priznava dejanje, pravi pa, ker je krunjev in je bil isti čas tudi pijan, da se je le slučajno s palico v okno zaletel. Stefe je bil obsojen na 8 dni zapora. — Tatin s k i h l a p e c. Jakob Tavčar, 17 let stari hlapec iz Zaprevalov, je v Stari Loki Francetu Trčku ukradel več obleke in par čizem.

Tavčar tatvine ne taji; obsojen je bil na dva meseca težke ječe.

Književnost in umetnost

* Slovensko gledališče. „Žena sužnja“. Spisala Gabrijela Preissova. Globoko iz duše žene je risana ta elika iz življenja preprostih moravskih Slovkov. Eva, šivilja luteranka, strastna in ponosna, ljubeča in trpeča, se zaljubi v vsem ognjem mladega srca v lepega, a dokaj značajno slabotnega, bogatega fanta Miha. Cela vas jo črti in povsod ji prorokujejo nesrečo; mati njenega ljubimca jo psuje javno s ovitepenko in vpliva v toliko, da se odloči Eva vzeti v zakon staričkavega kožuharja Petra Jagoša. Ne srečni v zakonu, potrpi vsled smrti edine hčerke, se vzbudi v srcu stara, premagovana ljubezen do Miha, kateri je poročen proti svojemu srčenemu nagnenju z bogatim dekletom iz vasi. Na nekem ženitovanju se snideta Eva in Miha; dogovorita si sestanek za drug večer, ko ne bo Evinega moža doma. Miha pride in vsled nastopa njegove matere, ki prinese malo poprej k njenemu možu popraviti kožuške ter zbada v enomer Evo; nanovo razžaljena, vsled pretiranega, ne pravega ponosa svojega moža potrta, razodene Mihi svojo nesrečo v zakonu. — Miha jo vabi, da naj pobegne z njim, med tem pa ga zaloti Evin mož, — ki bi moral odpotovati na semenj. Se tisto noč pobegne Eva s Mihom, kateri ji je obljuboval, da pristopi k njeni veri in jo poroči. V tujini živita štiri leta. Navidezno srečno kake spomini in vest Nista še poročena. Miha odlašča s svojo obljubo, dokler ne prodre vest o njegovem življenju v rodno vas. Zena mu piše in ga roti, da naj opusti pregrešno življenje s tujko; mati ga obišče ravno na dan, ko se pripelje notar, katerega je poklical Miha, da mu napravi potrebno za poroko z Evo. Vplivu notarja in prošnjam matere se uda in se odloči, da se vrne v rodno vas k svoji pravi ženi in otrokom. Eva, ko uvidi, da je uničeno vse, potrta vsa, samo ona zaničevana in teptana, sužnja svojega srca in svojih strasti; skoči v Dunav. — Značaj, vlasti ženski, so risani psihološko jako fino. Pisateljici se pozna, da je globoko proučila bitje in živje preprostega, a duševno tako bogatega naroda slovenskega. Razum navadnega, skoraj banalnega konca drama ugaja in žeteti je, da ostane tudi v repertoarju našega gledališča. — Izgalo se je dobro; zlasti predstavljateljica glavne vloge, g. Spurna, je pokazala vso moč svojo, lepote bogate igre, za kar je žela povsem zaslužno priznanje. Dober, le nekoliko prenaiven Miha je bil g. Tisnov, in izvrstna kmetiška mati naša vrla g. Danilova. Tudi ostali predstavljalci manjših vlog so zadostili svojim nalogam.

* Književna novost. V „Narodni Tiskarni“ v Gorici izideta te dni dve knjigi, ki sloveti: Svetopisemskaja knjiga Job in psalem 118. Poslovenil S. Gregorčič. V Gorici 1904. Tiskala in založila „Narodna Tiskarna“. 173 strani v 16i. Stane mehko vezana 1 K 80 h, v platno vezana 2 K 30 h, z zlato obrezo 2 K 80 h, po pošti 20 h več. — Pojasnilni uvod v knjigo Job. Sestavil dr. Franc Sedej. V Gorici 1904. Tiskala in založila „Narodna Tiskarna“. 36 strani v 16i. Stane mehko vezan 40 h, po pošti 45 h. — Obe knjigi skupaj vezani staneta v platnu 2 K 70 h, z zlato obrezo 3 K 10 h, po pošti 20 h več. Razprodajo je prevzela založnica „Narodna Tiskarna“ v Gorici. Čisti dobiček je namenjen „Šolskemu domu“ v Gorici; zato se ne plačuje hvaležno sprejemajo.

* Vojska na Daljnem Vahodu. Vsebinska 8. snopiča. Korejski boji. — V gorati Mandžuriji. — Mandžuriji. — Mandžurski prebivalci. — Slike: Kazaki v boju. — Ruske vojne sile ob prihodu Kuropatino. — Kitajski berači na ulici. — Zemljevid Port Artur. — General Rannenkampf, poveljnik zabajkalskih kazakov. — Ob reki Jalu. — Bog vetrov pred Buddhovim tempeljem v Nikuu. Kitajski zid.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. oktobra.

Zmaga narodne zavesti. „Slovenski Narod“ je v včerajšnjem svojem poročilu z razprtimi črkami tiskal, da so naši poslanci glasovali proti predlogu poslance Hribarja, naj se o vladnem odgovoru na Hribarjevo interpelacijo odpravi debata. K temu pripominimo, da so bili popolnoma opravičeni, ker so hoteli, da se že vloženi predlog o korespondenčnem uradu končno vendar le reši in da se ne zavleče pravi odgovor dež. predsednika po posebnem odseku. Ze zadnjič je dr. Tavčarjev nastop imel tak značaj, kakor bi nekateri hoteli vso stvar

zavleči, katoliško-narodni poslanci so torej nastopili včeraj s stališča opreznosti. Krepak in edino pravični odgovor bi vlada že davno dčila, ako bi bili narodno-napredni poslanci v prvi seji glasovali za nujnost dr. Susteršičevega predloga. O tem ne maramo dalje govoriti v trenutku, ko je včeraj končno liberalna stranka glasovala tako kot se spodobi in bi moralo vedno biti. Položaj karakteriziramo edino prav, če pravimo, da so zadnji dogodki sijajno dokazali, da je zveza katerekoli slovenske stranke z Nemci nekaj nenaravnega, nekaj, kar se trpeti ne sme. Časiteh zvez so pri kraju. Zaslugo za to ima naraščanje narodnih duštev, vedno večja narodna zavednost v naši deželi. Delovanje slovenskih poslancev naj širša slovenska javnost kontrolira s tega stališča in vedno večje zmage bo praznovala narodna zavest v javnih zastopih, v katerih imamo Slovenci svoje zastopnike.

Cestne doklade. Da javnost napačno ne sodi o včerajšnji razpravi v dež. zboru glede cestnih doklad, moramo stvar kratko pojasniti. V smislu dež. zakona z dne 28. julija 1889 št. 17 imajo okr. cestni odbori pravico, določati cestne doklade do všteti 10%, deželni odbor do všteti 20%. Ako pa okr. cestni odbori potrebujejo več nego 20%, mora v smislu zakona dovoliti le deželni zbor, ne pa odbor. Včeraj pa je posl. dr. Ferjančič v imenu upravnega odseka predlagal, naj se dež. odbor pooblasti, da kar sam dovoli za tekoče in prihodnje leto višje nego 20% doklade. Temu predlogu pa so se kat. narodni poslanci uprli, ker je protizakonit in bi bil v gotovih slučajih tudi neumesten ali celo škodljiv. Prvič zakon jasno govori, da ima le dež. zbor pravico okr. cestnim odborom dovoliti višje nego 20% doklade. Dalje pa so posameznim poslancem krajevne razmere po deželi gotovo bolj znane nego dež. odboru in morajo tudi, kar je njihova pravica in dolžnost, opozarjati na mogoče nedostanke v upravi in gospodarstvu okrajnih cestnih odborov. To pa se more zgoditi le tedaj, ako dež. odbor za vsak okr. cestni odbor dež. zboru predloži pojasnilo, da so v istini za ta ali oni cestni okraj potrebne višje nego 20% doklade. In to je dr. Susteršič zahteval s svojim predlogom v imenu katol. narodnih poslancev, namreč: Deželni odbor naj v najkrajšem času predloži dež. zboru nadrobno utemeljene predloge glede posameznih cestnih odborov, kateri v istini potrebujejo več nego 20% doklade. To je zakonito in pravilno, in dež. odbor bi mogel že v enem tednu predložiti dotično pojasnilo. Torej so katol. narodni poslanci edino pravilno postopali, ko so kot opozicija zahtevali potrebno kontrolo, ki jim pristojna po zakonu glede cestnih doklad.

Shod v Moravčah. „Katol. politično društvo za kamniški okraj“ je minolo nedeljo priredilo javen shod v Zalogu pri Moravčah v graščini g. poslanca Povšeta. Na shodu je bila zastopana vsa obširna moravška dolina in mnoge druge občine iz kamniškega okraja. Bilo je zbranih do 500 mož, mnogo jih je odšlo, ker ni bilo dovolj prostora. Zborovalci so navdušeno pozdravili poslanca gg. dr. Susteršiča in Pogačnika. Društveni predsednik g. Bernik je v krepkih besedah pojasnil desetletni razvoj in delovanje političnega društva in njegovo važnost za ves okraj. Poslanca sta pojanila delovanje dr. in dež. zbora ter sedanje politične razmere. Zborovalci so navdušeno pritrjevali obema govornikoma ter pokazali, da so zvesti katoliško-narodni močje, dočim je liberalizem le umetno zasejano seme, ki v moravški dolini nima ugodnih tal. Peški župan Barlič utemeljuje resolucijo glede premembe volilnega reda za deželni zbor ter predlaga, naj zborovalci odobré odločno postopanje katol. narodnih poslancev za ljudske pravice do končne zmage ter obsodijo sramotno liberalno nemško slovensko zvezo, ki je na sramoto in škodo vsega slovenskega naroda. Župan Mlakar iz Blagovice predlaga: Zborovalci naprosijo drž. in dež. poslance, naj bi se kamniška železnica podaljšala skozi Črni graben. Novi podžupan drtijske občine predlaga: Ker se vrše priprave, da se kamniški pol. okraj razdeli v nova okr. sodišča, in Domžale dobé novo

sodnijo; ker bi gorenji kamniški okraj imel tri sodišča, moravška dolina pa, odkoder imajo ljudje 4 do 5 ur do sodnije, pa nobene, zato prosimo svoje zastopnike, da tudi v tem oziru branijo naše pravice. Moravški obč. svetovalec Janez Bergant predlaga: Ker se iz moravške doline izvozi mnogo lesa in drugega blaga in ker okrajna cesta do Vač ne zasluži tega imena, zato zborovalci prosijo, naj se cesta med Moravčami in Vačami preloži. Vsa cesta od Želodnika do Litije pa naj se uvrsti med deželne ceste. — Vse resolucije so bile soglasno in navdušeno sprejete.

Žirovec in Poljanec so bili bolj pametni nego pa tisti, kateri so jih hujskali, naj gredo v Ljubljano razgrajati. Po celi poljanski in žirovski dolini se je govorilo, da želi dr. Tavčar tako „gardo“; a kmetije so se kmalu premislili. Ko smo še v „Slovenca“ dva dni pred sejo povedali, kaj se pripravlja, je padel pomen te „garde“ v nič, in sledilo je, da se tudi šnoparji premislili in se zbal. Prišel je samo en liberalen Žirovec. „Narode“ ni prav nič tajil, da mi nismo imeli prav, ampak se je z gostobesednostjo hotel rešiti iz zadrege. Včerajšnja seja je pokazala dr. Tavčarju, da ne potrebuje prav nikake „telesne strazhe“ in da njemu nihče nič noče, če on druge pusti pri miru.

Slovensko katol. akad. društvo „Danica“ na Dunaju vabi na I. redni občni zbor, ki se vrši dne 18. oktobra t. l. s sledečim sporedom: A. 1. Čitanje zapisnika. 2. Čitanje zapisnika „Zirje“. 3. Poročilo odbora. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitev novega odbora. 6. Eventualia. B. Zabavni del. — Lokal: Trötter „Zum Magistrat“, L. Lichtenfelsgasse 1. — Čas: pol osmih zvečer.

Volilna reforma. Ustavni odsek kranjskega deželne zbor je podal nekaj načrt „volilne reforme“, ki pa je tak, da je s tem le doprinesel dokaz, da hoče volilno reformo zavleči. Ustavni odsek namreč predlaga, da se deželnemu odboru naroča, naj to vprašanje študira in naj o tem v prihodnjem zasedanju deželni zbor poroča! Vse skupaj, kar je izkuhal, ni reforma, ampak švindal, posebno glede kmetijskih mandatov, o katerih pravi, da ne kaže pomnožiti števila kmetijskih mandatov, ker so v naši kronovini zadostno zastopani. Ni čude, če je pod tako volilno reformo podpisal dr. Ivan Tavčar kot poročevalec. Ali slišite, kmetije, ta besede, ali jih slišate posebno vi, žirovski kmetije, ki včasih vpijete „Živio Tavčar!“ Sedaj veste, s kom imate opraviti. Da 90 veleposestnikov obdrži deset poslancev, jim je prav, odveč pa je, če se pomnože mandati za 40.000 kmetov, ki imajo samo 16 poslancev. Upravni odsek predlaga pomnožitev dosedanjih mandatov samo za štiri v novem, detrtrem razredu, in sicer enega za Ljubljano, enega za večje industrijske kraje, zadnja dva pa ostalim delom dežele, o katerih želi pri že obstoječih volilnih okrajih kmečkega razreda, da se volilni okraji tako spremenijo, da bo volil vsak okraj le enega poslanca. Iz načrta ustavnega odseka se vidi, da hočejo gospodje ljudstvo zopet oslepiti in uveljavljati dalje volilne privilegije. Skandal je, da kmetom ponujajo samo dva mandata in da se drznejo stopiti pred javnost z načrtom, ki tako malo pomnoži število ljudskih zastopnikov. Mandati v četrti kuriji morajo biti razdeljeni po številu prebivalstva, o razdelitvi okrajev se da šele potem govoriti. Četrta kurija mora biti kurija splošne in enake volilne pravice! Z volilno reformo, predloženo od ustavnega odseka, je najbolj dognan dokaz, da hoče ta odsek pravično volilno reformo res zavlačevati.

Dr. Tavčar kot poročevalec ustavnega odseka in kot urednik „Slov. Naroda“. V „Slov. Narodu“, ki ga ureja dr. Tavčar, smo lani brali, da so liberalci za pomnožitev kmečkih mandatov pri izpremembi volilnega reda. V poročilu ustavnega odseka, ki ga je sestavil in podpisal ravno tisti dr. Tavčar, pa bemo: Glede kmečkih občin ne kaže pomnožiti števila mandatov, ker so v naši kronovini

zadostno zastopane. O prijateljih se pravi, da sta ena duša v dveh telesih. Prijateljstvo z Nemci pa je naredilo pri dr. Tavčarju dve duši v enem telesu.

V objemu nemške zveze so otrpili naši liberalci. To priča tudi poročilo ustavnega odseka s poročevalcem dr. Tavčarjem vred. O lucifer, kako si padel! Ko so se razgovarjali v odseku o razširjenju volivne pravice in se potem zedinili, da so pripravljene prepustiti štiri mesta za nov splošni volivni razred, so zraven Nemci hoteli položaj izkoristiti zase, kolikor se da. Švegel je star, a zvit. Naši pa mladi in zraven duševno popolnoma paralični. Vse, kar je namreč odsek še drugega sklenil poleg števila štirih novih poslancev in njihove razdelitve, je samo Nemcem v korist. Naši liberalci so jim šli seveda na lim. Pogledimo! V tretji točki se pravi: Obstoječi volivni okraji kmetijskih občin so kolikor mogoče tako izpremeniti, da vsak okraj voli le enega poslanca. Če se to zgodi, potem imajo Kočevarji svojega poslanca, in s tem pride en Nemec več v zbornico. Ali je mogoče, da se dr. Tavčar upa to poročati, kar edino zviša Nemcem že tako preveliki vpliv. Ponaši sodbi je popolnoma upravičeno, da se Nemcem v deželi zagotovi toliko zastopstva, kolikor ga jim pripada po njihovem številu. Zato bi ne imeli nič proti nameravani izpremembi, če se pri tem temeljito izpremeni volivni red za veleposestvo, in se vsvarijo razmere, da ne bo tistih 40 liberalnih nemških graščakov imelo deset svojih zastopnikov. Dokler se pa to ne zgodi, je naravnost narodno izdajstvo, če se s pomočjo Slovencev zvišajo nemški mandati v deželi. V četrti točki pravi poročevalec dr. Tavčar: Za sklepanje o nasvetovanih izpremembah deželnege reda in deželnege volilnege reda je potrebna navzočnost štirih petin vseh članov deželnege zbora in potrditev vsaj treh četrtin navzočih. Tudi ta točka je samo nemška. I zdaj je treba za izpremembo volilnege reda tri četrt navzočih (med 37 — 28) in dvetretjinske večine. Po novem bi bilo treba med 41 poslanci — 33 navzočih in vsaj 25 glasov za izpremembo. To se pravi: Nemci hočejo zaprečiti možnost vsake daljne izpremembe. Tič si, Balohov Jože. Pomnožiti hočeš nemške mandate in ko bi kdaj kdo predlagal kako novo izpremembo volilnege reda, gre devet Nemcev iz zbornice, pa je stvar pokopana.

Peta točka slove: Preosnovani deželni red in deželni volilni red stopiti imata v moč zakona po preteku volilne dobe sedanjega deželnege zbora. To pomeni: Nemci se hočejo še okoristiti, kolikor je mogoče. Liberalna zveza v deželnem zboru je mogoča le še do novih volitev po izpremenjenem volilnem redu. Potem je brez pomena. Vsak sam — liberalni Slovenec in Šveglav Nemec — bo šel skozi življenje z medel. To zvezo v škodo slovenstvu, v škodo miru in delu hočejo Nemci še dalje zdržati. In o tem vsem poroča dr. Tavčar. Nemci so znali vse zbrati, kar se da ob izpremembi volilnege reda dobiti v svojo korist. Naši liberalci pa zase še zahtevati nič ne znajo. Za Nemce lezejo v ogenj. Nekaj je umrlo pri njih: ali narodna čast, ali pa politiška razsodnost. Na tragiško sedmino za njihovim mrličem pridemo tudi mi, da jim izrečemo svoje globoko sožalje!

Deželni predsednik baron Hein je včeraj ponoči odpotoval na Dunaj.

Babjeverci. Novo orožje so našli liberalci proti ljubljanskemu škofu: ker je v Hrenovicah treščil in ker je v Vipavi veter vrh mlaja odlomil, zdaj »Narod« s vso resnobo svetuje kmetom, naj se škofa branijo, da ne pride k njim birmovat, češ, da škof strela in nevihto s seboj nosi. Da ima tudi točo pri sebi, v to liberalci seveda tudi trdno verujejo. Liberalci so pač babjeverci ali pa lopovi! Zadržje je bolj verjetno.

»Narod« zopet sanja hude sanje o tistih časih, ko so njegovi pokrovitelji in izdajatelji rohneli in besneli proti nemškim

grofom in baronom v deželi. A ti časi so minuli ravno pred 10. leti in danes izdajejo slovenski narod ravno isti gospodi. Da si malo tolažijo težko vest, mečejo svojim kmetom pesek v oči. Predvčerajšnjim je poročal »Narod«, da je slovenska posojilnica v Marezigah na Primorskem v neki pravdi najela italijanskega odvjetnika. Nato pa širokoustno dostavi: »Temu je pripomniti, da je ta branilnica član klerikalne gospodarske organizacije dr. Šusteršiča.« — Temu samo to dostavimo, da je imenovana hranilnica član »Zveze slovenskih posojilnic v Celju«. Tako je, Jane!

Grozen umor radi ljubosumnosti. V prvem nadstropju hiše števil. 7 v ulici San Giacomo v Trstu — to je ona ulica, ki s Corsa vodi v staro mesto — so stanovali v enem stanovanju 27letni natakhar Rihard Desanti doma iz Pulje, njegova znanca 27letna Elizabeta Cornoldi, doma iz Zadra, in 30letni trgovski uradnik Rihard Nieli, službujoči pri tvrdki Krammer & Schwarz in doma iz Palmanove v Italiji. Ta naslednji je imel eno sobo, a onadva drugo. Te dve sobi sta pa ena poleg druge ter imati vrata za prehod iz ene v drugo. Dne 9. oktobra po polnoči je prišel Desanti domov ter je bil čudno isnenaden. Ker ni našel doma Elizabete Cornoldi. Začel ga je griziti črv ljubosumnosti, češ, ko je ni doma, je šla gotovo ven. Medtem pa, ko je on preiščal, kam da je mogla iti ob tako pozni uri in pri tako slabem vremenu, je začul iz Nielijsve sobe nekaj pridružen smeh. Ta smeh mu je bil znan. Brez dvoma je bila Eliza v Nielijsvi sobi. Skočil je proti vratom Nielijsve sobe, jih stresel ter podrl: v polutemi je videl Elizo, ki je izkušala se pod Nielijsvo posteljo skriti. Desanti je skočil nato hitro v kuhinjo, tam pograbil na mizi ležeči kuhinjski nož, se vrnil v Nielijsvo sobo ter zabodel Nielijsu nož naravnost v obraz. Zabodel mu je nož v desno podčredno kost, a s tako silo, da mu je nož predrnel nebo, prerezal jezik in goltnec. — Eliza Cornoldi, prestrašena in boječa se, da se Desantijeva jeza ohladi nad njo, je skočila k oknu ter začela klicati na pomoč. Pritekel je redarstveni nadzornik Knafelc, ki je našel Desantija v sobi, oblečenega in devojčega denar v žep. Ko je zagledal nadzornika, mu je Desanti dejal: »Umoril sem človeka in sem hotel priti k vam, da se iz rodim oblasti.« Nadzornik ga je proglasil aretiranim ter ga z Elizo Cornoldi odvedel na stražnico v ulico dei Rittori. Zatem je Knafelc obvestil zdravniško postajo in sodno komisijo. Iz zdravniške postaje je prišel k ranjenemu Nielijsu dr. Fortuna, a kmalu za njim pa sodni zdravniški izvedenec dr. Xydis. Izkušala sta oba skupaj podeliti kako pomoč ranjencu, a izjavila sta, da ni nikake nade, da bi se mu rešilo življenje. Vsi te izjave je sodna komisija odredila, da so poklicali duhovnika, ki je ranjencu podelil svete zakramente za umirajočega. Potem so pa Nielijsa prenesli v bolnišnico, kjer je pa že drugi dan zjutraj ob 6. uri umrl. Preiskovalni sodnik Prati, ki je vodil sodno komisijo, je zaslusal Desantija in Elizo Cornoldi na stražnici v ulici dei Rittori ter ju potem dal odvesti v zapore v ulico Tigor.

Iz Srednje vasi V soboto je pri nas skoro cel dan snežilo. Sneg je v ravni v ponedeljek skopnel. Po planinah je snega več kot peč debelo. Ker so ljudje pasli navadno do srede novembra, jih bo zgodnja zima prav hudo zadela, ker bodo morali živino prignati domov. Otave in de tije tudi niso mogli spraviti zaradi obilega deževja. — Pretekli teden so lovili po fuznarskih planinah grof Khevenhiller, grof Zedlitz, baron Skrbensky, brat kardinalov, in baron Steiger. Ustrelili so 29 divjih kozlov. — Pri jezeru je kupil do 2 orala sveta g. Ivan Markeš, gostilničar na Boh. Bistrici. Dve prav lepi parceli je kupil tudi dr. Rojic iz Gorice. Kdor hoče še kupiti, naj hiti!

Umrl je v Gornjem Gradu g. Antona Dečić, bivši osmošolec celjske gimnazije.

Nov dnevnik »Omniбус« bodo pričeli izdajati Hrvatje v Pulju. List bo pisal laški, nemški in hrvaški.

Čudnega psa ima železniški čuvaj Josip Poljšak na Oviščah pri Podnartu. Pes ima na nogah namestu tac prešičje parklje.

Solske izpremembe Začasna učiteljica gosp. Silvija Fuks v Metliki se je odpovedala službi in je imenovana za začasno učiteljico na tej šoli gospica Ivanca Borštnik.

Jugoslovanski almanah Na včerajšnjem jako slabo obiskanem shodu slovenskih literatov v tukajšnjem »Narodnem domu«, se je sklenilo izdati poziv, ki se objavi v slovenskih dnevnikih, naj bi za sedaj slovenski literati pošiljali svoje almanahu namenjene literarne prispevke uredništvu tukajšnjih leposlovnih listov. Rokopise je doposlati vsaj do 1. decembra t. l., ker mora imeti centralni odbor v Belemgradu epise do 15. dec. t. l. v rokah.

Državna cesta mimo St. Vida na Dolenjskem bi morala biti že davno posuta. Bliza se zima, a cesta je, kakor se nam poroča, vsa razdrta in razkopana osebno blizu postaje, kjer se križata državna in kolodvorska cesta. Naj torej dotični faktorji poskrbe, da si ljudje in živina nege ne polomijo.

Tamburaško društvo »Sloga« v Dol. Logatcu se zahvaljuje vsem prijateljem društva, gospe Mazi in drugim pa še posebno za podarjeno trobojnico.

Kmetijsko društvo v Vipavi nam poroča, da je letos od svojih članov nakupilo veliko odbranega grozdja ter napravilo mnogo izbornega belega vina za sv. maše. Kdor torej želi pristnega vina, naj se oglasi pri kmeti društvu. Več v razglasu med inserati.

Mesne cene Iz Samobora nam pišejo: Naši mesarji so vendar enkrat prišli do čuvstva in znižali cene mesa. Sedaj so pri nas sledeče cene: Goveje meso I. vrste klg. 96 vin, II. vrste 88 in III. vrste 80 v. Teleče meso I. vrste K 104 II. vrste 96 v. Svinjsko meso I. vrste K 104, II. vrste 96 v. Kostrunovo meso po 64 in tudi po 56 vin. kilogram.

Razpis dobave trdih drv za kurjavo. Oskrbovalna komisija c. in kr. vojaškega preskrbovalnega skladišča v Zadru naznanja trg. in obrt. zbornici v Ljubljani, da se bo dne 31. okt. 1904 ob 10. uri dopoldne pri vojaškem preskrbovalnem skladišču v Zadru vršila ponudbena razprava za dobavo potrebščine 7303 kubičnih metrov trdih drv v polenih za kurjavo. Srejemale se bodo le pismene ponudbe, ki morajo najkasneje do 31. oktobra t. l. do 10. ure dopoldne k c. in kr. preskrbovalnem skladišču v Zadru dospeti. Vsak ponudnik si mora preskrbeti spričevalo o soliditeti in dobavni zmožnosti. Varščina znaša 5%. Od položitve te varščine so občine oproščene, le te se na tozadevni dobavni razpis še posebno opozarjajo. Natančnejši dobavni pogoji so razvidni iz pogodnega zvezka, ki leži pri c. in kr. vojaških preskrbovalnih skladiščih v Zadru, Kotoru, Dubrovniku, Reki, Zagrebu, Trstu, Ljubljani, Ritani, Spletu, Ersegrovi in Budvi ter se dobi proti plačilu 8 vin. Dobavni razpis je tudi v pisarni trg. in obrt. zbornice v Ljubljani na vpogled.

Iz Žirov nam piše g. župnik z ozirom na naše poročilo, da ni bilo celo leto tiho v cerkvi. Do Velike noči je orglal g. nadužitelj Božič. Fantje in dekleta, katere je izuril g. Kvas, so lani in letos izvrstno peli. Res pa je, da rednega organista že več časa ni, ker mu ni zagotovljena primerna plača. — Bosna je mirna.

Domača umetnost. Gosp. Josip Germ, akademični slikar in učitelj risanja v Pragi, Václavske nam. 10, piše: Nalogo, katero izvršujejo pri drugih in večjih narodih v prvi vrsti umetnostna društva, stavljam sem si z dosedanjim izdajo tribarvenih reprodukcij »Beloplaškega jezera« in »Bleda«, ter se odločil k temu koraku le raditega, ker Slovenci dosedaj nismo imeli razun nekaterih barvenih litografij odličnih Slovencev nikakih primernih slik lastnega proizvoda v okras domaših in zlasti društvenih ter šolskih prostorov. Izbral sem oni reprodukcijski način, za kateri se sodobno odločujejo skoraj izključno umetniška društva in oni podvzetniki, katrim je v prvi vrsti na misli razširjatev dobrega ukusa in reprodukcij, ki se odlikujejo po umetniškem značaju; izdal pa sem pokrajinska predmeta, ker mi ravno teh še nimamo in ker morejo krasote naše domovine doma splošno, v inozemstvu pa še največ zanimanja vzbuditi. O umetniški ceni prve izdaje, ki je nedavno izšla izdaji Bleda enaka — pendant — je prinesla svojedavno večina čeških in slovenskih listov laskavo oceno, prejel sem pa tudi privatno več toplih priznanj. Upati morem torej, da me bodo z ozirom na vse to podpirali pri začetem delu prijatelji umetnosti in prirodne krasote, narodna društva in narodne šole; v interesu občnega napredka slovenske umetnosti in zanimanja za njo pa prosim za priporočilo in razširjatev vse one, katerim ideja in delo ugaja! Kakor hitro bode z na Slovenskem prodanimi slikami strošek izdaje pokrit, porabim prebitke v brezplačno raspošiljatev prebitku odgovarjajočega števila slik onim, zlasti ob mejnim šolam, ki si slik same omisliti ne morejo. Zaključek prodaje se svojedavno primerno objavi. Velikost slik samih je: 50 x 32 cm., na kartonu 67 x 51 cm.; cena na kartonu samem po 6 K, v rdečkasto rujavem jelševem okvirju s steklom brez kartona po 10 K, v takem okvirju in na kartonu po 12 K, v vzorčkovem okvirju s steklom brez kartona po 12 K, na kartonu po 15 K. Dovolj se tudi pliščevanje na obroke, trgovcem se da pri nakupu primerni popust! Poština in zaboj se računa na lastni strošek, pošiljatev slike na kartonu in v zabojku s poštino 40 h.

Nova šola na Koroški Beli. Po roča se nam: Dne 6. t. m. se je tukaj slovesno otvorila nova četverorazredna ljudska šola. Ob 1/11. uri je bila v župnijski cerkvi slovesna sv. maša, pri kateri je pevske zbor

gg. učiteljev krasno popeval. Po končani službi božji se je med pritkavanjem zvonov pomikal dolg spreved šolske mladine in gostov pred okrašeno novo šolsko peslopje, ker je bil za blagoslov prirejen mal oltar. Domači g. župnik Košir blagoslovi novi šolski dom in občinstvo se nato poda v notranje prostore. V lepo okrašeni šolski sobi povzame g. župnik besedo, izražajoč željo, da bi v teh lepih prostorih vedno obstajalo harmonično delovanje med vero in vedo. Nato še g. okr. šolski nadzornik Kalingar s prirodnimi besedami mladini polaga na srce lepe nauke in konča svoj govor s »slavalkici na presvetlega cesarja, na kar so zapeli cesarsko himno. Po slavnosti se je vrnil na Javorniku skupen obed, med katerim so gg. učitelji in domači cerkveni zbor s svojim izvežbanim petjem navzoče zabavali. Za lepo prireditvev obeda pa gre vsa čast gospema Krauppovi in Kolblnovi. Slednjic še želimo: Kakor se je nova šola lepo otvorila, da bi tudi vedno lepo delovala v blagor naše mladine.

Cesta od Visokega do Cerkelj je, kakor se nam poroča, v groznem stanju. Res, da v dežju ni nobena cesta suha, a da bi bile kar jame na sredi ceste, kakor pri Česnjevku in še v nekaterih drugih krajih, to je pa že preveč. In to naj je okrajna cesta, ko bi bila še za občino taka cesta v sramoto! In še ni upanja, da bi se izboljšala, ker drugod v jeseni posipljejo ceste.

Iz posavskih krogov. Neki mošic je v »Narodu« z dne 5. t. m. prodajal svojo neslanost. Bil je namreč tako ginjen, da je slisal razne zveri in pošasti; a mi pri najboljšem spominu ne vemo za drugo, kakor za ono, ki je dne 5. t. mes. rigala v »Narodu«. Pisal je o visokih cenah; a mi bi njega, ko bi prišel, radi sprejeli zastoj ne le pred hlev, kamor nismo nikogar, pač pa, kar bi bilo za njega najprimernejše, v hlev. Toži se mu tudi po drobižu. Predlagamo, da se ves čist dohodek podari njemu kot nagrada za njegov izborni vid in posluh, ker je odsoten več videl in slisal, kakor vsi navzoči. Govori tudi o »kravjih dekalah«, mi pa sodimo, da ima v glavi komaj toliko zdrave soli, da bi bil pri nas sposoben za kravjega pastirja. Vprašamo ga pa, zakaj skriva svoje ime, in zakaj ne imenuje tistih fantov, ki so baje spremljali igralke in pevke? Le na dan s svojim in drugimi imeni! Ta posavski grdež misli, da po njegovi nogi merimo svoje črevlje. Nekaj hvale pa le moramo izreči temu duraku, in ta je: o svojim dopisom je mnogo pripomogel k prospehu naše Marijine družbe in sploh k še večji zavednosti in razsodnosti naših posavskih krogov. Končno mu pa še to povemo, kar nam je izdal gospod Silvian Sardenko: »Moj čist dohodek pri vseh prireditvi je le pomilovalen smeh nad »Narodovim« dopisom.« — Sledé podpisi štirih deklet in šestih fantov.

Izjava. Prejeli smo naslednjo izjavo: Prijatelji so me te dni opozorili na »Poslano« gosp. P. Pogačnika v »Narodu« z dne 16. avg. t. l., v katerem piše med drugim: »Išče naj se dopisnik v klerikalnem taboru.« Ker je mene osebno v javnem lokalu gosp. Pogačnik napadel kot onega dopisnika, ki je omenjal tudi kazine, izjavljam, da jaz nisem v nobeni zvezi z onimi novomeškimi novicami. Kdor mi torej s tem dela krivico ter me javno zasramuje, ta je obrekoval, dokler ne dokaže, oziroma prekliče žaljivih besed. — M. Malovič. — Op. ured.: Potrjujemo, da dotičnih novomeških novic ni pisal g. Malovič, kar smo pripravljene vsak čas izprijati.

V Ameriki ne marajo 35 let starih delavcev. Iz Amerike poročajo: Carnegie Steel Co., je izdala okrožnico naslovljeno ravnateljem raznih svojih tovarn, kateri v nadalje ne smejo najemati delavce za razne oddelke, kateri so že prekoračili 35 leto svoje dobe.

Češki goslar Kocian je koncentriral v Gorici v ponedeljek.

Pretep med vojaškimi novinci. Ko so v Gorici vojaški novinci prihajali v službo, kakor po navadi prav nepotrebno korajžni, je prišlo do več pretepov. V ponedeljek zjutraj so se v Gorici stekli novinci iz Pevine in Vrtojbe v ulici Rabata; Vincenc Črne iz Vrtojbe je bil nevarno ranjen. Tudi Bljanci in Goričani so se stekli, pa brez škode.

Novi odbor »Vesne«, ki ga je izvolil občni zbor dne 8. t. m., je naslednji: Smaša Santel, predsednik; Jurij Kuzelički, podpredsednik; Hinko Smrekar, tajnik; Vilko Sever, blagajnik; Gvidon Birolla, arhivar; Svetoslav Peruzzi in Maksim Gaspari, namestnika. Pregledniški mesti zavzemata Anton Gaber in Minka Rakovec.

Nasledel slabe šale. V Trstu je policaj zaplenel delavca Antona Santulina s Krka, ker je onečedel ulico. Tovariši so delavca dražili, da bo strašno kaznovan. Santulini jim je verjel, pobegnil domov in se ondi obesil.

Dalje v prilogi III.

— **Dobavni raspis.** C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku naznanja trg. in obrtniki zbornici v Ljubljani, da bo po dobavni ponudbi oddajalo za l. 1905. dobavo naslednjih potrebščin in sicer: stenjev (tchov) bakelj, cunj za politiranje, volne za čedenje, prediva, asbesta, kovanega in komerčnega železa, raznih vrst ploščevin, različnega železnega blaga kakor: pletenja, verig, vsakovrstnih žebeljev, vijakov in žičnih ovekov; nadalje kemičnih in navadnih izdelkov, kakor lakov, firnežev, barv, kemi kalij, bakrene galice, kletja, amirka, poza menterijskega in krojnega blaga, vrvarskega blaga, usnjenine, stekla in ščetrarske robe. Natančnejši ponudbeni pogoji, množine in vrste materialij, katere je dobaviti, so razvidne iz ponudbenih vzorcev, ki se dbe pri navedenem ravnateljstvu (oddelek 4). Ponudbe se morajo najkasneje do 25. oktobra 1904 12. ure popoldne vpsati zgoraj ime novanemu ravnateljstvu. Dobavni raspis je tudi v pisarni trg. in obrt. zbornice v Ljubljani na vpogled.

— **Za otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda na Savi pri Jesenicah** sta darovala po 200 K ter postala družbina pokrovitelj: Gospa Josipina Hočevnar, veleposelstnica v Krškem in gosp. dr. Josip Starč, c. kr. fin. prok. pristav in posestnik v Ljubljani. Živeli nasledniki.

— **Na progi Mirnapeč-Novo mesto** dol. železnice je ves promet zopet odprt.

— **V Litiji** so priredili soc. demokratje pretečni teden shed, na katerem je govoril znani Čobal. Na shodu je bilo kakih 40 oseb. Priporočal je ustanovitev strokovnega društva. Torej pozor!

— **V Kranju** je umrla včeraj gospa Josipina Omersa, soproga endotnega trgovca in posestnika g. Fr. Omersa. Pokojna je bila jako blaga in plemenita gospa. Naj počiva v miru! Zalujoci rodbini naše iskreno sožalje!

— **Red železne krone** je dobil bivši tržaški namestnik grf G. Šis povodom vpokojenja, katero je bilo uradno razglašeno v nedeljo.

— **Sarajevska izložba.** Kakor znano, so jugoslovanski umetniki sklenili, da ne pošljejo svojih del na sarajevsko izložbo. „Slovenski Jug“ je tej razstavi posvetil sledečo satiro:

Sarajevska izložba
bude ovih dana,
al se samo izlože
slika Buriana.
Nasela je uprava,
pobesili židovi,
na zemaljski izložbi
stoje goli židovi.

— **Liberalna oholost.** Piše se nam: Minolo nedeljo je šel neki mož po shodu v Moravčih v Tomanovo trifiko po smodke. Gospa soproga vpraša moža, ali je bil tudi on na „klerikalnem shodu“. Ko mož to potrdi, reče ona, da mu ne dá smodk, ker je bil na „klerikalnem shodu“. Gospa Tomanova, temu se bodete lahko ubranili, da „klerikalci“ ne bodo hodili v vašo trifiko, vprašanje je le, kaj poroče finančno ravnateljstvo. Iz tega pa se razvidi, kako so bili liberalci poperjeni valed sijajne manifestacije kat. narodnih volivcev, da jim še smodk niso privoščili. Vrlim možem v moravški dolini pa klidem: Pogumno naprej, da bodo liberalci imeli stih pred nami!

— **„Danica“** se je spominjala v torek pri posebnem prijateljskem sestanku umrlega svojega člana, gosp. Antona Cvetka. Sklenilo se je, da se opravi v četrtek, — 13. okt. t. l. — v cerkvi oo. paristov na Dunaju av. maša za dušni pokoj blagega, nepozabnega tovariša. V znak žalosti bodo nosili društveniki do božičnih počitnic društveni trak v črnem floru. Sv. maše so se udeležili društveniki in društveni gostje.

— **Za spominsko ploščo** pp. Ladislava in Florentina Hrovat so še darovali: Novomeški samostan 20 K, Jan. Kljun 5 K, prof. Evg. Jarc 5 K, dr. Anton Jarc 5 K, Jakob Razboršek 4 K, stava M. — Z. 4 K in a „Slovenca“ 4 K.

— **Promet s poštnimi paketi v Egipt.** Poštne pakete do 5 kilogramov t. že brez ali z napovedano vrednostjo do 3000 frankov, namenjeni v Egipt, morejo se pri vsakem c. kr. poštne uradu oddati. Pristopnina od teže znaša 1 K 50 h in od vrednosti 20 h za vsakih 300 frankov napovedane vrednosti. Pakete se more obremeniti s povzejem do 1000 kron tar so do ušeni tudi ekspresni paketi. Odpošiljalce lahko doloci, da sam plača uvozno carino. Vsakemu paketu je pridjati carinsko napovednico. Na izpolnitev te napovednice, posebno kar se tiče vsebine in vrednosti, je obratiti posebno pozornost. Da se carinskemu uradu omogoči, določiti carno, ne da bi paket odprl in vsebino pregledal, je potrebno, da odpošiljalec carinsko napovednico kar le mogoče natanko izpolni in pri tem posebno vsebino, vrednost, količine mere in teže po-

šiljave podrobno označi. Dobro je tudi, priložiti carinski napovednici avtentičen račun o poslanem blagu.

— **„Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju“** razpošilja svoje 14 in 15. poročilo. Dohodkov je imelo društvo v šolskem letu 1901/02 skupaj 4341.67 K, stroškov 4581.61 K; v šolskem letu 1902/03 dohodkov 5564.49 K, stroškov 5569 K. V vseh 15 letih je društvo razdelilo 42.047.42 K. Društvena imovina je koncem šol. leta 1902/03 znašala 19.040.64 K. Blagohotni darovi naj se pošiljajo blagajniku g. dr. Klem. Seshun u, odvetniku na Dunaju, I. Singerstrasse 7.

— **„Učiteljsko društvo za sežanski okraj“** zboruje dne 20. oktobra ob 10. uri popoldne v Duto v 1. h. Dnevni red: 1. Predsednikovo poročilo. 2. Overenje zapisnika zadnjega zbora. 3. Učiteljski konvikt. A. M. 4. Odborov predlog o gmotnem stanju. 5. Referat: „Ljudski učitelj in kmetijstvo“. F. V. 6. Predlogi (glej § 23) in petje — (pesmarice seboj!).

— **Terezija Vrečer, kje si?** Dne 2. aprila l. 1902. je v Teharjih umrla neka 74 let stara zasebnica z imenom Terezija Vrečer. C. kr. finančna prokuratura je izvedela, da je pri posojilnici v Celju vložen pod knjižico št. 5415 znesek 124.62 K na ime „Terezije Vrečere“ in je, kakor da bi enostok imena zadostovalo, prosila pri c. kr. okrožni sodnji za amortizacijo te knjižice. To pa pomeni, da sodnja lahko, če se v 6 mesecih ne oglasi pravi lastnik knjižice, spozna to amortizovano t. j. neveljavno in da potem finančna prokuratura za denar vzdigne, kakor da bi res slišal v zapuščino tiste stare Terezije Vrečer, ki je umrla 2. aprila 1902 v Teharjih. Skoro gotovo pa je, da ta knjižica št. 5415 sliši neki drugi „Tereziji Vrečer“, kajti nekdo je v posojilnici še prej, ko so tam vedeli, da se ta knjižica zdaj hoče potegniti v zapuščino umrle Terezije Vrečer iz Teharjev, dne 30. okt. 1903 v isto knjižico priložil še 76 K; tedaj ob času, ko je bila teharska Terezija Vrečer že davno mrtva. To je sicer posojilnica pismeno naznanila c. kr. okrožni sodnji. C. kr. finančna prokuratura pa vendar še predlaga, da bi se ta vloga nji izročila za zapuščino, ker v tistih 6 mesecih, v katerih bi moral po razglasu pravi lastnik te knjižice se oglašiti, nikdo ni prišel. Dalje je še v „Južnostajerski hranilnici“ tudi vloga št. 2088 na 411.07 gl. pod imenom „Terezija Vrečer“. Tudi to vlogo zdaj finančna prokuratura amortizuje in hoče denar vzdigniti za zapuščino umrle starke v Teharjih in je tudi tukaj sum opravičen, da ta knjižica nikoli ni bila last rajne zasebnice. Zatorej se opozarja tista „Terezija Vrečere“ oziroma ista oseba, katera ima eno ali drugo od teh dveh knjižic v rokah, naj pride takoj v Celje s knjižico, da izkaže svojo lastnino in da se vstavi postopanju c. kr. finančne prokuratorje, sicer je mogoče, da pravi lastnik teh knjižic še pride ob svoj denar. — Posojilnica v Celju.

— **Orožniku se je zoperstavil** 27 letni A. Kuštrin iz Lokavca na Vipavskem, ko ga je hotel aretirati. Zgrabil je orožnika za vrat in za puško. Orožnik je rabil orožje ter zabodel Kuštrina v stegno, vled česar so ga pripeljali v goriško bolnišnico.

— **Svarilo.** Ministrstvo za notranje posle je 23. avg. na dež. vlado izdalo na slednji ukaz: Mnoge berolinske posredovalnice za ženitbo, kot „Reform“, „Reel“, „Fortuna“, „Hera“, „Juno“, „Gückstern“, „Liebe Glück“ in druge iščejo z uspehom zaslužka tudi v naši državi. Razne pritožbe pa dokazujejo goljufivost teh podjetij, zato je treba občinstvo svariti. Ti zavodi namreč z raznimi zvijačmi le skubejo ljudi, ki jim gredo na limanico. Zato naj dež. vlada na primeren način opozori občinstvo na te sleparije. — Ta ukaz je jako umesten a ne le proti berolinskim zavodom, marveč tudi proti budimpeštanskim, katerih zvijače so še nesramnejše. V tem pogledu avstrijska vlada ne sme imeti nobenih državnopravnih pomislekov nasproti mažarsko-judovski korupciji.

— **Boga preklinjal.** V Kranjski gori so aretirali orožnika in izročili vondotne zapore minerja Carlo Bulgari, doma iz Brešchie v Italiji, radi mitinja vere. Bulgari je minir pri Karavanškem predoru ter zelo rad preklinjal. Nedavno je v neki gostilni preklinjal Boga na tak način, da so se ga pridružili gosti kar u trabili. Ko so prišli poklicani orožniki, se je orožnikom hotel zoperstaviti, a se ni mogel, ker je bil preveč hitro v verigah.

— **Prihodnja razstava v Radovljici.** Ker se je letošnja sadna razstava tako lepo izvršila, nameravajo prihodnje leto prirediti v Radovljici še eno razstavo, in sicer splošno domačo in industrijsko. Predpriprave za njo so že prišli v velikem obsegu. Za izvršitev te lepe ideje so se že zavzeli nekateri jako odlični krogi.

— **V pijanosti se je ubil** Janez Marindič dne 3. oktobra pri Starem trgu pri Ložu. Od žganja omamljen se je vračal zvečer domov iz Loža, kjer je bil prodal prašice. Dobrih pet minut od Starega trga proti Vrhniku, pri Skadulju je na glavo padel pod cesto. — Pri tej priliki se je ranil na vrhu glave in bržkone zlomil tudi tiličnik. To je pri nas letos že tretji žganjepivec, ki je nesrečno končal.

— **Zahvalo** izreka Marija Škrjanec, sestra ponesrečenega Fr. Slanovca iz Glin pri Kamniku, možem in županu v Podgorju, ki so mu izkazali usmiljena srca.

Ljubljanske novice.

Predavanje „Slovenske kršč. socialne Zveze“ je bilo v torek dobro obiskano. Predaval je „Zvezin“ predsednik o razvoju svobodnismiselnih stranke na Francoskem. Proti koncu 17. in 18. stoletja so se pojavili na Angleškem deisti. — Po francoski vladi progani Voltaire se je na Angleškem navzel teh načel, katere je začel širiti i na Francoskem. Na dvoru pruskega kralja se je s temi načeli seznanil Lessing, kateri jih je prešel širiti v nemški književnosti. Predavatelj je natančno opisal življenje in značaj največjega latnjivca v 18. stoletju, Voltairja. Prihodnje „Zvezinovo“ predavanje bo v torek. Pričetek točno ob pol 8 uri zvečer v „Zvezinih“ prostorih, Sehnburgove ulice št. 6, II. nadst. Predaval bo zopet p. g. dr. K. K. K.

„Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov“ prireja v smislu društvenih pravil svojim učom vsak ponedeljek predavanje. Začetek predavanja je vselej ob 8. uri zvečer. Društvo bo priredilo v kratkem tudi nekatere udne tečaje, najprej učna tečaja za krojače in ševce. Pomočniki, ki se jih želé udeležiti ali ki želé pristopiti kot novi udje k d. u. št. v, naj se prijavijo v ponedeljkih pred ali po predavanju.

„Katoliško mladeniško društvo“. Novi udje za to društvo se sprejemajo ob nedeljah ob 4. uri popoldne v „Rokodelskem domu“, Komenskega ulice št. 12.

Izlet „podpornega društva ljubljanske tobačne tovarne“. Kakor vsako leto v oktobru, je tudi letos priredilo v nedeljo, dne 9. t. m., „Podporno društvo za delavstvo ljubljanske tobačne tovarne“ izlet v Štefanjo vas. Oktoberski izlet tega delavstva je takorekoč obletnica I. večjega nastopa tega društva pred štirimi leti ob izletu v Dravlje. Dasi je nagajalo vreme, je bila udeležba dokaj povoljna. Po službi božji, katero je opravil društveni ustanovnik dr. K. K. K., je bil v Štefanji vasi pri g. Povšetu shod, kateremu je predsedoval društveni predsednik Alojzij Čatař. V svojem nagovoru se je kratko spominjal, kaj je doseglo društvo za čas svojega obstanka. Da se je istinito izboljšal v tem kratkem času delavski položaj, je pač pred vsem zaslug naših zastopnikov gg. dr. Kreka, dr. Šusteršiča in dr. Žitnika, ki so vselej, kadarkoli je bilo potrebno, nastopili za korist delavstvu. In prav je, da se tem gospodom zahvalimo za njihovo dosedanje delovanje in jih prosimo i za nadaljno naklonjenost v prilog našim zahtevam. Društ. blagajnik tovariš Vogrič poroča o društvenem denarnem stanju v prvi polovici tekočega leta. Dohodki so znašali 4077 K 69 v., stroški pa 2920 K 10 v., prebitka je torej 1157 K 59 v. Društvena imovina znaša 3206 K 15 v. Vpisanih in plačujočih članov šteje sedaj društvo 2033. Da je društvo imelo toliko uspeha, se imamo predvsem zahvaliti našemu ustanovniku, ki nas je toliko časa bodril, da smo je ustanovili. Deželni poslanec dr. K. K. K. je razvijal nato sledeče misli: Da odgovorjam na to, češ, da sem veliko pripomogel k ustanovitvi vašega društva, moram pripomniti, da je mene pri vsem mojem javnem delovanju vodila in me še vodi misel, izobraziti in zediniti one, katere so doslej prezirali in zaničevali. Želim, da bi se v prihodnje vnelo navdušenje za enotno in skupno nastopanje v korist delavstva i med onimi, katerih ni danes tukaj. Med tobačnim delavstvom mora predreti še bolj zmisel za organizacijo. Nedavno je bil mednarodni shod tobačnega delavstva v Amsterdamu in tu so sklenili mednarodno svetovno zvezo tobačnega delavstva. Vsi člani te zveze plačujejo 10 novčičev na leto. In sklenili so tudi, da pomagajo drug drugemu, če pride kje drugod med delavstvom do boja. Taka cenena zveza se bo i pri nas morala razviti. A stvorili jo ne bodo socialni demokratje. Kaj pomaga delavstvu taka strokovna zveza, od katere imajo korist le nekateri soc. demokratski plačani govorniki in pa časnikarji. V delavstvu samem mora prodreti zmisel za resno zvezo, da bo res delavska, ne pa v korist posameznim soc. demokrat. voditeljem, ki obetajo izboljšanje delavstvu šele morebiti čez sto let v prihodnji soc. dem. državi, katere pa ne bo nikdar. A delavstvo potrebuje že preje po-

moči in zato je prav, da iščete stika in zveze s katoliško-narodnimi poslanci, ki imajo z ozirom na zveze z Mladočehi, Poljaki in drugimi sorodnimi strankami v državnem zboru vpliva dovolj, da morejo uspešno delovati v vašo korist. Nasprotno pa igrajo v državnem zboru soc. demokratje dokaj žalostno vlogo. V nadaljnjem svojem govoru je dr. K. K. K. govoril o vzrokih sedanja draginje, katero je povzročil kapitalizem. Veliki denarni promet, kakor tudi trgovina z živili je v rokah velikega kapitala in ta, ne pa kmetje, draži živila. In ti spekulanti imajo v rokah moč. Dokler ne bo dobilo v zastopih i ljudstvo moči, toliko časa se ne bo izboljšal v tem oziru položaj. Jaz sem že pred tremi leti napovedoval, da bo draginja, katero bodo povzročile nove trgovinske pogodbe in, žal, uresničilo se je moje prerokovanje. To se bo šele izboljšalo, kadar bo moč ljudstva tako velika, kakor je moč židovskih spekulantov in velekapitalistov. Moč delavstva in skupnost bi morala biti taka, da bi delavstvo, ko se zvišajo cene živilom, takoj zahtevalo in tudi dobilo tako izboljšanje svojih dohodkov, da bi ravno tako izhajalo, če bi prav kilogram moke veljal 10 K. Končno je govornik pozivljaj delavstvo, da naj napove pijančevanju boj. Denar, ki se porabi za razno pijačo, naj se porabi rajše za tečnejšo hrano in stanovanje. Nadalje so še govorili tovariši Bučar, Koprivec, Moškerc in Vogrič. Povdarjali so zlasti draginjo in kritikovali se je postopanje ljubljanskih mesarjev, ki vkljub temu, da je padla cena živini, niso znižali cene mesa. Nadalje se je tudi želelo, da bi oni delavci, kateri nadomeščajo boljše delavce, imeli iste plače, ki jih imajo oni delavci, katere nadomeščajo. Izrazila se je želja, storiti vse potrebne korake, da se ne bodo zvišali prispevki v bolniško in podporno blagajno, in da bi se odbojnikom tovarniške bolniške blagajne 48 ur pred sejo naznanil spored seje. Grajal se je tudi surovi nastop nekega Selana, ki je pretil ob nekem shodu v vojaški obleki, da bo poklal vse kršč. socialce. Shod so zaključile vrle pevke-delavke s cesarsko pesmijo, na kar so se zborovalci razšli.

Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih je imela v ponedeljek 8. t. m. v Ljubljani zborovanje gospejnega odseka. Dobili smo obširno poročilo, katero smo pa morali danes odložiti. Spročila se je misel, naj se propaganda za podružnico zanese tudi v delavske kroge, posebno v one c. kr. tobačne tovarne. Vrše se predpriprave za ustanovitev zdravilišča za škrufljozne otroke in sicer ob morju. V ljubljanski okolici se namerava otvoriti zavetišče za take otroke, ki jim doma grozi okuženje z jetiko.

Predsedstvo slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani naznanja, da se bodo vršili učni tečaji tega društva v naslednjem redu: V ponedeljek in petek je stenografija; v torek je slovenska korespondenca; v sredo in v soboto laščina. Začetek tečaja za laščino je danes, v soboto 15. t. m., za stenografijo v ponedeljek 17., in za korespondenco v torek, 18. t. m.; pouk traja vedno od 9. do 10. ure zvečer in se vrši v društvenih prostorih. Ker se učenci samo še do začetka šole sprejemajo, naj vsak, kdor bi hotel še morebiti obiskati ta ali oni tečaj, takoj odloči in svoj pristop prijavi pismeno ali ustno društvenemu odboru.

Poštena natakara. Na Dolenjski cesti je v Kmetičovi gostilni našla natakara Ana Jevc pod mizo bankovec za 50 K. Pri mizi je imel veselo družbo Franc Klevičar, o katerem smo poročali včeraj, da je vlomil in pokradel okoli 500 K. Ker je bil Klevičar vinjen in je z denarjem bahal, mu je gotovo bankovec padel pod mizo. Natakara je bankovec izročila policiji. Klevičar pravi, da mu je denar dalo neko dekle, s katero se je pred kratkim seznanil.

Dezertar? Prostak Franc Vode 17. pešpolka se pogreša, najbrže je dezertiral.

Ogenj v Črni vasi. Včeraj okoli 1/23. uri popoldne je čuvaj na gradu naznanil, da se vidi dim v Črni vasi. Požarna bramba je odšla takoj in je s policijo iskala ogenj a ga ni našla. Najbrž je nekdo zažgal kak kup trave ali druge reči, kar pa je že vse pogorelo, predno so ognjegasci tja prišli.

Policija je aretirala danes ponoči vlačugo Heleno Resnik, katera se je tudi sodnijsko zasledovala.

Pri hotelu „Union“ bodo prihodnje dni prišli na koncertno dvorano postavljati strešnik in poslopje pokrivati. Delalo se bo še kakih osem tednov.

Musica sacra. V stolni cerkvi v nedeljo 16. okt. pontifikalna maša ob 10. uri: Instrumentalna Misa solemnna op. 25 zložil Ant. Foerster, graduale „Locus iste“ dr. Janez Ben. ofortorij „Domine Deus“ G. E. L. Stehle.

Umrli je gospa Marija Grumotig, posestnica, stara 87 let, Františkanske ulice 12. — V bolnici: Ignacij Cvetko, gostad, 58 let; Mhael Pirman, jermenar, 86 let.

Kultura XX. stoletja Popoldan 13. t. m. sem se sprehajal prihodno mimo tukajšnje

nekdanje čukravnice, kjer je sedaj nastanjeno vojaštvo. Posornost je vzbujalo sirovo vpitje nekega loveškega poddesetnika na novince, vsled česar se je sgrajalo več mimoidočega občinstva. Višek surovosti je bil pa še ukaz poddesetnika, naj novince poleg stoječemu malo okretnemu novincu pljune v usta, kar je revež, boječ se kazni, tudi storil. Občinstvo se je sgrajalo nad tem početjem in na opazko neke ženske, da je kaj takega pač nedostojno in nedopustno, je dobila še ona najgrše psovke. Ko je nekdo omenil, da bode spravl celotno stvar v javnost, pritekel je neki desetnik in prosil, naj opusti to namero. — Splah se slišijo letos pritčije o brutalnem ravnanju z novinci.

Snažnost pri nas in drugod. Piše se nam: Kakor v ljubljanskih nabrežnih kanalih sploh, zaredilo se je tudi v mestni klavnici mnogo podgan, ki so že neznosna nadlega mesarjem in blagu. Glavno njih gozdišče je kanal, kjer se odteka kri od pobite živine. Dočim so v tem oziru klavnice n. pr. v Gradcu drugod snažne, in se za to snago tudi kaj stori, drže poklicani krogi pri nas roke navkriž. Mesarji se nad to brezbriznostjo jeze, ker morajo viseči živini že kar prednje noge ktruplu privezovati, da jim teh delov podgane ne odžro. Skrajni čas je pač, da se gledé teh nelepkih razmer kaj stori!

Ustanova. Pri ljubljanskem mestnem magistratu izpraznjena je ena Primož Auerjevihi ustanova v znesku letnih 105 K. Do te ustanove imajo pravico ubogi otroci ljubljanskih meščanov, pred vsem pa sorodniki ustanovnika in otroci izdelovalcev barok, dokler se sami ne morejo preživljati. Prošnje za podelitev te ustanove vlagati je do konca t. m. pri magistratnem vložnem zapisniku.

V zadnji smrti žene hišnika Maliča je državno pravdnistvo zaslišalo hišnika Maliča in je prišlo do prepričanja, da je hišnik Malič popolnoma nekriv.

Društvene godbe koncert vrši se danes zvečer v "Narodni kavarni". Začetek ob 9. uri zvečer. Vstop prost. — Jutri v nedeljo priredi godba društveni koncert za člane pri g. Mraku, Marija Terezije cesta. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Občni zbor društvene godbe. Pri poročilu o občnem zboru društvene godbe izostalo je ime odbornika g. Oskarja Terglava.

Nesreča v Tönniesovi tovarni V Tönniesovi tovarni je stroj zagrabil za roko vajenca Stoparja Avg. ter mu jo zmečkal.

Z rešilnim vozom so prepeljali v dež. bolnico Marijo Jančar z Jančega, ki je v Ljubljani padla z voza ter se nevarno poškodovala.

Umor na Dunaju. Podobe morilcev du najkega bivšega občinskega svetnika Sikora je razstavila tukajšnja policija v oknu glavne policijske str. 2.

Ogenj v Črni vasi je včeraj aviziral šu vaj na Gradu. Ko je požarna bramba došla tja, ni bilo nikjer ognja. Najbrž je kdo zažgal večji kup slame.

Aretirala je danes ponoči policija vladugo Heleno Resnik, ki je bila policijski zasledovana.

Repertoar slovenskega gledališča. Danes se vprizori burka s petjem: "Rezervistova svatba". — V torek poje se prvič v sezoni Offenbachova fantastična opera "Hoffmanove pripovedi" v treh dejanjih s prologom in epilogom. Naslovno vlogo poje g. Oršelski, poleg njega pa imajo velike vloge gospa Skalova, gospodični Klementova in Stolzova ter gosp. Oufednik, Peršl, Lebeda in Betetto.

Nujna prošnja Prebivalci Tržaške ceste, katera vodi za cesarskim vrtom v Rožno dolino, prosijo za svetlobo ponoči. Sedaj se približuje zimski čas in sene bode videlo kam se stopi. Da bode varen vsak svojega življenja, naj merodajna oblast ta kraj nekoliko razsvetli!

Izgubila je A. Tribuč, uradnikova so progla, na Pogačarjevem trgu zlato žensko verižico vredno 20 kron, zlato verižico za ščipalnik in en zlat prstan vreden 8 K.

Na oklicih so: Filip Mendaš, sprevodnik državne železnice, z gđ. Ivanom Bačnik; g. Franc Jezeršek, črko stavec, z gđ. Otilijo Korol, kanti nerjevo hčerjo; g. Jakob Bezljaj, c. kr. poštni uradni sluga z gđ. Terezijo Česen.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Najlepši hotel na svetu so otvorili pred nekaj dnevi v New Yorku. Zidal ga je John Jakob Aster. Zgradba je visoka 18 nadstropij in velja skupno z notranjo opremo 30 milijonov kron. Hotel ima knjižnico z 2150 knjigami. V jedilnici je prostora za 10.000 oseb. — Tiralico za pobeglim tovarnarjem Ottonom Tausigom je izdalo dunajsko

deželno sodišče. — **Podrla se je nova hiša**, katero so gradili v Santiagu de Chile. Pri tem je bilo 50 oseb mrtvih in ranjenih.

Cesarica Charlotta. Najnovejše vesti o zdravju cesarice Charlote se glase jako ugodno. Že več mesecov ni pri nesrečni vdovi cesarja Maksimilijana nastopila nobena nova kriza. Cesarica ne zapusti parka svojega gradu pri Bouchontu. Večkrat se spreha po parku ter se pogovarja z vrtnarji. Ako ne gre na sprehod, igra veliko na piano, ki ga obvladuje mojstrsko. Večkrat jo obišče princzejna Klementina, s katero se skupaj dolgo sprehajata po velikem parku. Vedno jo spremlja poveljnik gradu, major Tillier.

Čehov in bomba. Ko je bil lani marca meseca nedavno umrl ruski pisatelj Čehov v Moskvi, spremljal ga je neki prijatelj, znan odvetnik moskovski, na kolo dvor. Ko sta sedela v kočiji, prišlo je Čehovu na misel, da mora imeti arbus (južnorusko melono). "Ampak, Anton Pavlovič, sedaj ob tem letnem času ga ni dobiti." — "Ne, imeti ga moram, naj stane karkoli." — Po dolgem iskanju v tržnih kletah sta našla zaželen arbus, ki je bil dokaj velik in še večjo ceno sta plačala za unikum. Čehov si je dal veliko melono lepo zaviti v papir in potem jo je držal v kočiji s obema rokama kot nekaj krhkega, razlomljivega in dragocenega. "Ampak, Anton Pavlovič, po sredini je pa gotovo vendar gnil." — "Ničeno! Rusija je tudi!" — Vozila sta se mimo nekega gorodovoja (policaja). "Hoj! Gorodovoj, pridi koi!" Čehov ukaže voz ustaviti. "Važno, tajinstveno mrdo napne, pa zašepete policaju: 'Vzemi to bombo, a previdnost, za božjo voljo, in nesi jo na policijsko postajo! Čuješ!' — 'Čujem!' zabrbala osupli gorodovoj in drži "bombo" v svoji roki. In odpeljala sta se dalje. — Kako krasno bi bil paš Anton Čehov, ki je svoje ljube rojake tako dobro poznal, naslikal prizor na policijski glavni postaji, ko so tam trepetaje pod velikim obredom odvili "bombo"!

Dvoboj s avtomobilom. O čisto novi uporabi avtomobilov poroča sodružnik pariške izdaje "New-York Herald", ki je z avtomobilom naredil izlet iz Pariza v Versailles. Med potjo je moral obstati na nekem kraju, kjer se križata dve cesti, ker sta se spirala pot dva avtomobila, ki sta se srečala. Vključ vlijudni prošnji, naj se umakneta, se lastnika teh avtomobilov nista premaknila z mesta, ker sta strastno debatirala in sicer v angleškem jeziku. Bila sta, kakor je bilo razvideti iz razburljivega pogovora, dva Američana, katerih eden je bil privrženec Rooseveltov, drugi pa entusiastični častilec Parkerjev; prepirala sta se o volitvah. Slednjič sta se pričela osebno žaliti. "Vi ste lažnjivec", zakliče privrženec Rooseveltov. "Vi ste predrznili imenovati me lažnjivca?", vzkripi Parkerijanev, "potem ste podel pes, kakor vsi Vaši somišljeniki". "Vi mi morate dati zadostneje", rjove razžaljeni. "To imate lahko takoj", se roga drugi, "jaz Vas razbijem". In s temi besedami premakne svoj avtomobil nekoliko nazaj ter se potem z vso silo zaleti v nasprotnika. Prvi sunek sta vozova še prenesla, a ta manever se je ponavljal toliko časa, z rastjo besnostjo, da sta slednjič oba avtomobila padla razbita v jarek, voznika pa sta odletela v zrak. Sotružnik je potem našel na cesti ječeča ranjena borilca. Z velikim trudom ju je spravil na svoj avtomobil ter ju pripeljal v pariško bolnišnico, kjer so ju obvezali. — Priznanja vredna je domišljija tega častnikarja; verjeti pa te zgodbe seveda ni treba n komur.

Stodesetletni stari umrl. Te dni je umrl v ogrski vasi Fantčalvi bogati kmet Mihael Panya, star 110 let. Na dan smrti jutraj je še dve uri jahal konja, potem je še z velikim tekom obedoval. Ko je na to zadremal, da se odpočije, je povsem mirno zaspal za — vselej. V svojem življenju je bil sedemkrat oženjen, Nikdar ni kadil, toda mnogo je pil vina in žganja.

Godba v verigah. Pariški list piše sledeče: Pred nedavnim časom se je ustala nova godba, o kateri lahko trdimo, da je prve vrste. Pri njej sodelujejo solisti velike vrednosti in tudi kapelnik je bil nekoč član pariškega opernega orkestra. Zal, da te godbe ni mogoče slišati v Parizu, ter da je morala doslej vsa povabila k godbenim slavnostim odkloniti, ker je v verigah. Godba se nahaja v Numci na otoku kanjencev Nova Kaledonija ter obstoji iz ključno le iz njih. Orkester obstoji iz 120 članov, med katerimi se nahajajo tudi hudi zločinci ter v ječi osiveli kaznjenci. Valed umora je moral kapelnik za vedno zapustiti svoje mesto, ki jo je imel pri gospodu Geilhardu, ravnatelju velike opere. Godba igra le klasične točke in ako katerikoli koncertuje v Numeji, stoji ti resnično talen tirani umetniki, na taki višini, da poslušalci, neznakovani meščani in uradniki, ki so katerikoli poprej slišali že v Parizu dovršene koncerte, glasno in navdušeno pleskajo v očišled dovršenim izvajanjem te godbe.

Liga proti zmerjanju. Tudi ligo proti zmerjanju imajo v Londonu. Vsak član te lige se mora zavezati, da ne bo nikdar

klel, zmerjal, sploh surovo govoril. In društvo je res krasno uspevalo. Stelo je že do 10.000 članov. Toda kmalu je bilo treba izključiti nekaj tisoč članov, ker niso držali obljube. In potem so izatopili drugi, ki so izpredvideli, da se ne morejo odvaditi zmerjanju. Sedaj jih je le še nekaj stotin. Toda predsednik te lige, jako star bivši sodnik, ne obupuje nad bodočnostjo te lige ter pravi s stricnim mirom: "Ako nas zapuste vsi, vendar vem, da deset članov nam bo ostalo vedno zvestih." V ligi je namreč tudi deset mutev.

Rezervniki v vinskem sodu. Iz Rusije poročajo o tragikomnem slučaju, kako so se hoteli rezervniki odtegniti vojaški službi. Dva rezervnika v Kišenevu, ki sta se hotela odtegniti policijskemu nadzorstvu, sta zlezla v dva velika vinska soda, ki sta jih dala zapreti in naložiti na voz, da zapustita na ta način mesto ter ubežita. Stvar pa je izvedela policija, ki je ustavila voz, izločila oba soda ter jih valila skozi celo mesto po slabem tlaku v vojašnico. Tu sta bila oba nesrečnika, ki sta bila nezvestna in na celem tolesu pokrita s ranami, spravljena iz sodov ter izročena vojaški oblasti.

V Selih na Koroskem (940 m.) zapadlo je v ponedeljek snega 23 cm. visoko in še vedno močno pada. Poljski pridelki, kateri niso pospravljeni, so pod snegom. Pičke moramo že hraniti.

Deset misli omožene ženske. Omožena ženska misli: 1. da je bila s 16. letom lepo, mlado dekle; 2. da je imela mnogo snubcev ali bi jih vsaj lahko imela, ko bi jih hotela; 3. da so njene tovarišice starejše, kot pravijo; 4. da ima pravzaprav vendar le dobro srečo; 5. da ljudje preveč govorijo o lepoti gospe X. ali gospice Y.; 6. da bi bil njen mož bolje storil, ko bi se bil vedno ravnal po njenem nasvetu; 7. da ima njena tašča precej neprijetnih lastnosti; 8. da so njeni otroci lepši, kot otroci gospe Z.; 9. da bi rada vedela, če gre njen mož, kadar gre od doma, vedno tja, kamor je rekel, da pojde; 10. da je treba usmiljenje imeti s — stirimmi devisami.

Nova ruska dvorna policija. Iz Peterburga poročajo, da se je zadnji čas ustanovila nova dvorna policija poleg stare tajne, ki je doslej skrbela za carjevo varstvo in katere število ni znano. Nova policija šteje 500 mož ter je sestavljena iz doslužbenih častnikov. Poveljnik te policije je generalni major Sirinkin. Na zadnjem potovanju v Odeso in Tiraspol je carja spremljal še oddelek nove dvorne policije.

*** Izvestja „Mujejskega društva“ za Kranjsko.** Urejuje Anton Koblar. Let. XIV. Vsebinska 1. in 2. seštka: Razprave. 1. Franc Pokorn: Duneski k zgodovini Bleda in okolca. 2. Dr. Fran Ilešič: Kompetenti za mesto novomeškega prosta leta 1789. in 1790. 3. Jernej Pečnik: Prazgodovinska najdišča na Kranjskem. 4. Viktor Steska: František Mihael Paglovec. — Slovestvo. 1. Viktor Steska: Jahrbuch der k. k. Zentral-Kommission für Erforschung und Erhaltung der Kunst und historische Denkmale.

*** Prošnja in zahvala.** Ko se je šolsko leto zopet pričelo, naznanjamo vsem tištim p. n. gg. naročnikom, ki so našo, lani izšlo knjigo naročili, a niso niti poslali naročnine niti niso do zdaj knjige vroili, da morejo tudi letos na stari naslov (Iv. G. Gole, bogoslovec, Ljubljana) ali poslati naročnino ali vrniti knjigo. Ker smo z njo imeli velike stroške in na drugi strani, ker po nji še vedno poprašujejo, prosimo, da bi se vsi, ki še niso storili svoje dolžnosti, g. t. v. v. odzvali prvemu ali vsaj drugemu delu tega poziva. — Ob enem se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so nam z besedo ali z dejanjem pokazali, da so se knjige "Za resnico" istinito razveselili. Bog povrni!

Ljubljanski bogoslovci.

Telefonska in brzjavna poročila.

Pariz, 15. oktobra. Včerajšnji "Matin" ima poročilo od svojega dopisnika v Peterburgu: Ravncokar sem prišel iz generalnega štaba, kjer ne vedo še ničesar novega, razun kratkega brzjavnega poročila Kuropatkinovega, da bitka traja. Iz vojne karte v štabu sem povzel, da se bojne čete nahajajo še vedno severno od Jantaja ter da niso zavzeti ne rudniki, ne kolodvor. Čuje se, da so Rusi prešli reko Tajci (?). Poročajo tudi, a ni gotovo, da Kuropatkin dela z vsemi silami, da preoradi japonsko obkoljenje.

Pariz, 15. oktobra. Pojačenja so došla Japoncem od vseh strani, tudi od Port Arturja. To zadnje — kakor menijo tu — je že velik uspeh Kuropatkinovih operacij, ker se bodo obleganci lahko nekoliko oddahnili.

Čifu, 15. oktobr. Dne 10. in 12. t. m. so udrii Rusi iz Port Arturja ter prešli v cenzivo, ker so čuli, da je od japonske obredne vojske odšlo 30.000 mož na pomoč

maršalu Ojami. Po hudi in ljuti bitki so se Rusi umaknili.

London, 15. oktobra. Vest, da bi bil velik del Port Arturja v plamenu in da bi se bil del Rusov udal, še ni potrjena.

Pariz, 15. oktobra. "Agence Havas" poroča iz Mukdena: Japonci so si priborili veliko zmago. Rusi se počasi umikajo proti severu ter so imeli znatne izgube. Bitka traja še. (O odločitvi se torej še ne more govoriti.)

London, 15. oktobra. Japonski vojni poročevalci poročajo, da šteje ruska vojska 200.000 mož s 1000 topovi. Glavni vzrok neuspeha je pripisavati zastarelemu načinu naskoka od strani pehote, ki naskakuje v gostih vrstah.

Frankobrod, 15. oktobra. "Frankfurt. Zeitung" poroča iz Tokia dne 13. t. m.: "Neko poročilo trdi, da se 200.000 Rusov umika proti severu. Bitka, ki se je začela, je ravno tako grozna in stršna, ko ona pri Ljaojanu.

London, 15. oktobra. (Kor. ur.) "Standard" poroča iz Tokia: Tu se iz dčbrega vira čuje, da se je posrečil načrt Japoncev obiti štiri ruske divizije pri Pensikovu. V Tokiu smatrajo za možno, da se Kuropatkin nahaja v obkoljenih ruskih oddelkih, ki bijejo boj z Japonci.

Pariz, 15. oktobra. Gen. Miščenko operira v severni Koreji. Toda to je še gibanje prvih čet. Veliki boj se prične gotovo v dveh dneh.

London, 15. oktobra. Govori se, da je kosaška divizija Miščenkova izgubila vse svoje topove.

London, 15. oktobra. Maršal Ojama v svojih poročilih nič ne omenja svojih izgub v zadnjem boju z Rusi, a sodi se, da so velike.

Dunaj, 15. oktobra. Ni novic z bojišča, razen da se je ob zori zopet začela bitka s silovitim streljanjem topništva.

Reval, 15. oktobra. Odhod baltiškega brodogovja iz libavske luke je bil le manever. Brodogve se je že vrnilo v luko v Libavi.

London, 15. okt. Grofa Casinija, ruskega poslanika v Ameriki, strogo stražijo detekтиви proti njegovi volji, ker je dobil mnogo grozilnih pisem. Ruska vlada se boji napada japonskih fanatikov.

Berolin, 15. okt. "Vorwärts" poroča, da je septembra meseca prišla od ruske vlade prešnja do ruske vlade, da naj najskrbneje nadzira vse v Berolinu živeče Japonce. Ruska vlada je tudi res od japonskega poslanštva do služabnikov dala policijsko nadzirati vse Japonce.

Dunaj, 15. oktobra. Sloga Slovencev naj živi! Slovenski poslanci po tej poti naprej! — Slovenski katoliški akademiki.

Trst, 15. oktobra. Umrl je v Kastvu župnik dekan Mihovil Laginja.

Gradec, 11. oktobra. Tukajšnji občinski svet bo imel 19. t. m. izredno sejo, v kateri se bo bavil z zadevo podraževanja mesa.

Dunaj, 14. okt. Morilca iz Magdalenine ulice še nimajo. Berolinska policija poroča, da je Klein rojena v južnonemškem mestu Hanau in je najbrže ušla na Nemško.

Dunaj, 15. oktobra. Morilca Klein sta prišla 8. t. m. v Pariz. Daljše sledi policija še ni dobila.

Dunaj, 15. oktobra. Včeraj bi se imela pred nekim tukajšnjim sodiščem vršiti obravnavo proti neki Ani Arnold, šivilji iz Ljubljane. Obravnava se ni vršila, ker se je dognelo, da si je to ime napašno nadela morilka posestnika Sikora, Františka Klein, ki je na begu.

Draždane, 15. oktobra. Saški kralj Jurij je umrl danes ponoči na slabosti živcev. Ljudska množica obdaja hišo smrti. Prepeljali ga bodo v rezidenčno palačo. V ponedeljek ga bodo dejali na mrtvaški oder. K pogrebu pričakujejo cesarja Viljema II. in Franca Jožefa I. Princezinja Lujza je prekinila svoje potovanje in izraža željo, da bi videla svoje otroke.

Budimpešta, 15. oktobra. (Kor. urad.) Ogrski državni zbor nadaljuje razpravo o italijanskem trgu. provizoriju. Apponyi nasprotuje predlogi.

Medicinalni konjak

1393 52-50
garantirano pristni
vinski destilat
pod stalno kemično kontrolo.

Destilerija
Camlis & Stock
Trst-Barkovlje.

1/2, steklenice K 5—
1/2, „ „ 2-60.

Dobiva se v vseh bolj-
ših trgovinah.

„SLOVENEČ“

se prodaja
odslej v naslednjih ljubljanskih
tobakarnah ozir. trgovinah:

Bizjak Ivan, Bohoričeve ulice 10.
Blaznik Lovro, Stari trg 12.
Blaž N., Dunajska cesta 12.
Brus Maks, Pred skofijo 12.
Češnovar Lovro, Kolodv. ulice 33.
Dolenc Helena, Južni kolodvor.
Elsner Marija, Kopitarjeve ulice 1.
Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.
Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.
Kanc Albin, sv. Petra cesta 14.
Kristan Ivan, Realjeva cesta 24.
Kuštrin Agneza, na Bregu 6.
Mrslikar Avg., Sodnijske ulice 4.
Omejo Terezija, Karlovska cesta 32.
Pihler Ivana, Kongresni trg 3.
Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.
Saje Ant., Dunajska cesta 19.
Sever Mar., Gosposke ulice 11.
Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
Swatek Jos., Mestni trg 25.
Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10.
Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.
Velkavrh Antonija, Sv. Jakoba trg.
Veseli Andrej, Prešernove ulice 20.
Vrhovc Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Bohinjska Bistrica:
Mio Grobrotek, trgovec.

Celovec:
Josip Sowa, prodaja čanikov.

Cerknica:
Ivan Lavrič, (konsumno društvo).

Gorica:
Jos. Schwarz, Šol. ulice 2.

Hrušica pri Jesenicah:
Katarina Krivc.

Idrija:
Valent. Treven, trg., 102.

Javornik:
Stefan Podpac, trgovec.
Leopold Zoré, trgovec.

Jesenice:
Adela Baloh.

Kamnik:
Fran Subelj, trg., 39.

Kranj:
Karol Florian, knj. gotrlec.

Leskovec pri Krškem:
Franc Starec, trgovec.

Logatec:
Maks Japelj, trgovec.

Novomesto:
J. Krajec nasl., knjigotržnica.

Postojna:
Helena Orešek, trg. 76.

Radovljica:
Oton Homan, trgovec.

Ribnica:
I. J. Vendelin Stare, trgovec.

Spod. Šiška:
Maks Lavrenčič, trgovec 3.

Stari trg p. Rakeku:
Ivan Turk (konsumno društvo).

Škofjaloka:
Janez Potočnik.

Št. Peter:
Fran Novak.

Trnovo, Notr.:
Davorin Cvetnić (kmetijsko društvo).

Trst:
Antonija vd. Kramar, Rojan št. 8
Mihael Lavrenčič, Piazza Caserma 1.

Zidan most:
Mary Peterman, kolodvor.

Zahtevajte

v svoj prid vesel

pristno Kathreinerjevo
Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih s varstveno znamko
šupnika Kneippa in s imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posameznikov.

Čopice za slikarje, pleskarje, zidarje in
za domačo porabo ima v veliki iz-
beri v zalogi trdka **BRATA EBERL** v Ljub-
ljani, Františkanske ulice, 524 16 11-8
Vnanja naročila proti povzetju.

1744 (1-1)

†

Potrni najgloblje žalosti naznanja-
mo podpisani v svojem in imenu vseh
ostalih sorodnikov vest o smrti naše
ljube stare matere, preblagorodae gospe

Marije Grumnik,

ki je danes ob 8. uri zjutraj nenadno
umrla v dobi 88. let.

Pogreb se vrši dne 16. oktobra ob
4. uri popoldne iz hiše žalosti Franči-
škanske ul. 12. na pokopališče k Sv. Kri-
štofu.

Svete zadušne maše se bodo brale
dne 20. oktobra ob 8 uri v župni cer-
kvi Marijinega oznanjenja.

LJUBLJANA, 14. okt. 1904.

Egon Mosche, Vera Valenta pl.
Marchthurn rojena Mosche, Erik
Mosche.

Prosi se tihega sožalja.

Mednarodna panorama

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastiška umetniška razstava.
Optična potovanja po celem svetu
v polni istini.

V soboto, 15. oktobra 1904:
Zadnji rastavni dan

Avstralija.

Obiski Melbourne in Adelaide.

V nedeljo, 16. do 22. oktobra:
Zanimivo potovanje po

Lizboni
(Španija.) 1739

Za šole in društva znižane cene.
Odprto vsak dan od 9. ure zj. do 12. in od 2. pop. do 9. zvečer.

Rogaški, Styria=vrelec

Zdravilna voda proti **Zdravniško**
oteklina v želodcu in **priporočena!**
krčem, Brighthovemu
Izborni vnetju ledvic, katarom
zdravilni v grlu in krhlju, v želodcu
in črevih, diatezi, zaprtju,
učinki! 1437 a 1-1 boleznih na jetrih itd.

Sprejemem takoj
urarskega
1747 1-1
učenca

brez hrane in stanovanja.
Fr. Čuden, urar, Ljubljana.

INDRA TEA

V na novo urejeni čevljarški delavnici Ivana
Bratina v Idriji se sprejme pridnega

pomočnika,

za močna in fina dela; istotam tudi

vajenca.

1727 3-1

lšče se

dekla,

katera je vajena krmiti krave in jih držati
v redu. Plačilo po dogovoru. Kje? „Slove-
nec“ pove. 1741 3-1

V Sodnijski ul. št. 6 se
oddá takoj ali s 1. febr.

lep lokal

(s stanovanjem)

za prodajalno ali

pisarno.

Polzvé se pri Fr. Čudnu, Prešern. ul. 1738 3-1

Učenca

v trgovino
z mešaním
blagom,

starega od 14-16 let, dobrih in poštenih
staršev, večšega slovenskega jezika v govoru
in pisavi, sprejemem takoj.

IVAN KOPATIN, trgovec,
v Št. Vidu pri Vipavi.

1734 4-1

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda

z sedežem v Gorici, ul. Barzellini 22

priporoča

prava pristna najboljša vina: sladko
rebulo, zelen, rizling, burgunder, mo-
drafrankinja in drugo, pri najzmernej-
ših cenah s točno in pošteno postrežbo.

Razpošilja se tudi v svojih sodih
od 56 l. naprej na vse kraje.

Posreduje tudi prodajo sadja.

Proda se iz proste roke

Hiša v Ljubljani.

V njej je staroznana gostilna
z 2 gost. sobama, kuhinjo, jedilno shrambo,
veliko kletjo in lepim gostinjskim vrtom.

Za stanovanje ima 6 sob, kabinet,
kuhinja, jedilno shrambo.

Poleg hiše se hlevi za živino in nekaj
zemljišča. Vse je tik kolodvora.

Hiša je brez davka 16 let.

Pogoji se izvedo pri lastniku hiše. Do
lenjska cesta 40. 1748 3-1

Namizno grozdje,

sladko, gor-
sko, chas-
las, pošilja
5 kilogramov
po K 2.50 Dr. Horváth v Szentendré, Uhry.
1952 7-6

Enega ali dva učenca,

kreпка in poštenih staršev, sprejme
za pekovski obrt

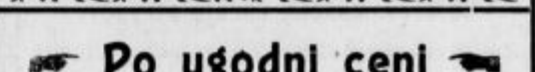
Anton Videnšek, pekovski mojster,
Mengeš. 1715 2-2

Zahvala in priporočilo.

Vsem svojim častitim naročnikom se najiskre-
neje zahvaljujem za doslej iskazano mi zaupanje
ter se vsem, osobito pa prečastiti duhovščini, gg.
bogoslovcem, drugim cenj. gospodom ter damam
najtopleje priporočam v čevljarški obrt spadajoča
dela. Zagotavljam solidno, trpežno in ceno delo,
beležim, odličnim spoštovanjem 1649 3-3

Avgust Mate,

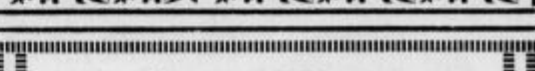
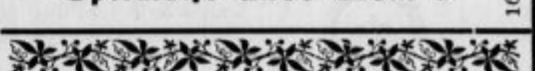
čevljarški mojster
Sv. Petra cesta 32. poleg delavnice
pokojnega g. Hrvata.

Po ugodni ceni
sukneno blago pri

R. Miklauc

Ljubljana
Špitalske ulice šte. 5.

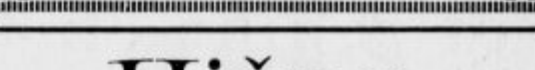
Grenčica

„Florian“

in likér

„Florian“

najboljša kapljica
za želodec. 1938 64

Hišna,

vajena na red in snago, dobi takoj
stalno službo v mestnem župnišču na
Kranjskem. 1716 5-5

Kje, pove uredništvo „Slovenca“.

Gostilna na račun!

Dobro idoča

gostilna v Ljubljani v bližini župne cerkve
se odda na račun. 1732 3-2

Več se poizve pri upravn. „Slovenca“.

Švicarija.

V soboto, 15. in nedeljo, 16. oktobra

velika pojedina klobas:

riževe, jetrne, krvave in mesene;

dalje dobra kava, vedno sveže pivo
iz soda, pristna vina.

K mnogobrojnemu obisku vabi

J. Kenda
restavrat.

1736 2-2

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo
B. ŠKARDA v Brnu.

Izdeluje zlasti: 24
cerkvena okna
različne izvršitve.
Ceniki in strokovni
svet brezplačno.
Osemkrat odlikovan s prvimi darili

Najboljši in najfinejši čaj na svetu! Melange
iz najfinejših in najmočnejših čajev iz Kine,
Ceylona in Indije; dobiva se v boljših špe-
cerijskih, delikatesnih trgovinah in drogerijah.

Na debelo razpošilja: 1743 10-1

INDRA TEA IMPORT COMPANY, TRST.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Naiboljša in najcenejša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, -fotografične aparate in potrebnščine, kirurški obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih 1244 vod iz soli za kopel. 52—13

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmin, apno i. t. d. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Brezplačno in pošilne prosto

pošilja vsakemu na zahtevanje svoj ilustrirani cenik prva in največja izvozna trgovina z urami, biseri, zlatino, srebrnino, optičnimi stvarmi, godbenimi avtomati itd. 952 52—22

Dietingerjev nasl.
Teodor Fehrenbach

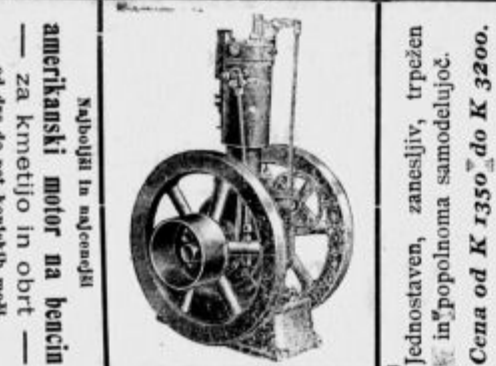
v Mariboru (Štaj.),
Gospodarska ulica 26,
v lastni hiši.

Niki. rem. ura od 1'80 gld., srebrna rem.-ura od 4 gld., zlata rem. ura od 10 gld. dalje.
Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila natančno, vestno in jako ceno.

Optični zavod

Fr. P. Zajec,
v Ljubljani, Stari trg št. 26.

Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si vsakdo popravila lahko sam preskrbi.
1254 Dobivajo se najboljše pri 52—13

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedeljski stroji kakor: mlatilnice, slamoreznice, vrtila, čistilnice, mlini za sadje in grozdje, preše itd.
Traverze, cement, storja, okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

Pri nakupovanju
suknenega
in manufakturnega
blaga
se opozarja na trdiko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 4.

196 52—37

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo

1055 52—18

Hidralične vidre in sesalke

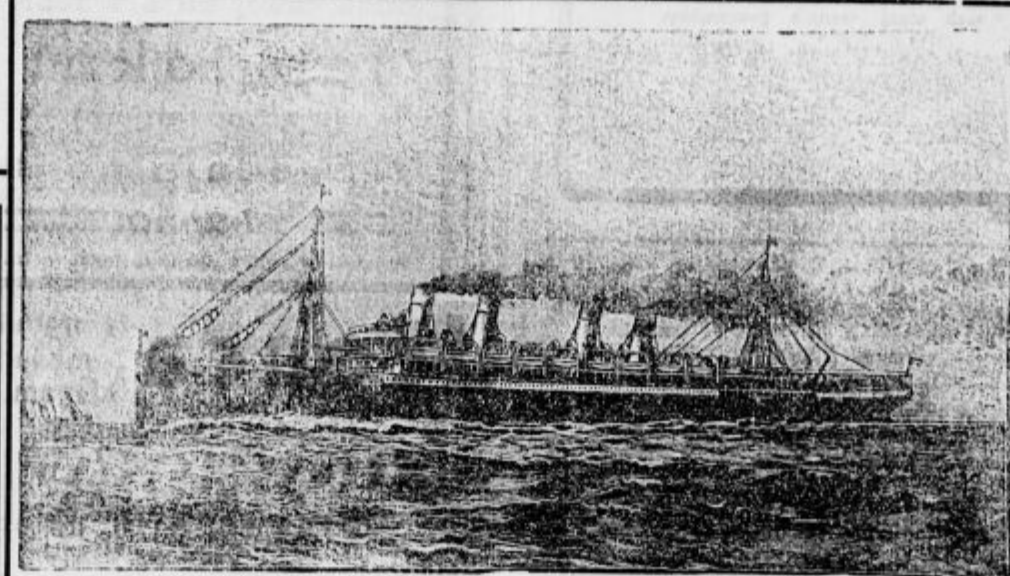
JOSIP WEIBL

J. Spreitzer-ja naslednik

Ljubljana, Slomškove ulice št. 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mlodvoru, obmejno omrežje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovode, železna okna, železne strešne stole itd.

Specijaliteta: valjasti zastori in solnčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, „Kaiserin Maria Theresia“ (največji in najhitrejši parniki); stane vožnja

Zopet znižane cene! 60 gld.

Prosta hrana že v Bremenu.

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni ne povišajo cene amerik. železnic.

Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35

1361 10

nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

Ustanovljeno leta 1842.
1563 48

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.
— Električni obpat —

Brata Eberl
Prodajalna in kompiar:
Miklošičeva cesta šte. 6.
Delavnica:
Igriške ulice šte. 8.

Slikarja napisov
Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopicov za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolinoleja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najhito stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rečno in fino po najnižjih cenah.

Teléfono 154.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženó velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezech ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti boleznim na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročujejo točno pod naslovom: 1414 20—8

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanaestorica se ne pošilja.

— Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4— K. 4 ducate (48 steklenic) 14'60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8— K. 5 ducate (60 steklenic) 17— K.
3 ducate (36 steklenic) 11— K.

Imam na tisoče priznanih pism, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg. ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčić, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.

Ustanovljena l. 1360.

Mestna lekarna, Zagreb,

Ustanovljena l. 1360.

Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

Kupim
50.000 krljev

40.000 smrekovih in jelkovih, 2000 bukovih, 2000 hrastovih in različnih drugih vrst, postavljeno v Ljubljano. Ponudbe s cenami sprejema

A. Deghenghi

lesna trgovina
Ljubljana.

1689 52—45

Kamnosek

IGNACIJ ČAMERNIK

Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa cerkveno-umetniška in stavbinska dela.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov in vsake vrste umetnih marmornatih izdelkov po nizki ceni.

Izdeluje načrte in proračune.

1007 24—19

102 52-4 5

MOTORI
Patent Adam

so najcenejši gonilna moč za kmetijstvo, obrtnije, mline in žage, katerim voda primanjkuje; čez 4000 že v rabi; kurjača ni treba, stroški 4—5 vinarjev za eno konjsko moč.

Klepalnik za kose, cena 8 K za komad. Mlatilnice, gepeljni, slamoreznice in klinje najboljnjih vrst se dobé v zalogi

Fran Zeman-a
Ljubljana, Poljanska cesta št. 24.

Jernej Bahovec
trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta šte. 2
2 52—42 Filijalka

Resljeva cesta šte. 7
priporoča

najbolje urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole, nastenske table za ljudske šole, molitvenike v raznih vezeh, kipe slovenskih literatov, razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

MAGGI-JEVA ZABELA

Je edino in staroznano sredstvo, da se pripravi slabim juham, omakam, raga, sočivju itd. v hipu neprickakovano močan in prijeten okus. — **Zelo izdatno, zato naj se ne odda preveč!**
Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga in delikates pa dišav.
Steklenica od 50 v višje.

909

Izvirne steklenice se napolnjujejo prav cenó.

1122 100-31

AVGUST REPIČ

sodar
LJUBLJANA (v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja vsako-
vrstne
SODE
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja stare vinske sode.

1691 25-2

Pariz 1900
'Grand Prix'
Najvišje odlikov.

352 20-13

Izvirni Singerjevi šivalni stroji
Izvirni Singerjevi šivalni stroji
Izvirni Singerjevi šivalni stroji
Izvirni Singerjevi šivalni stroji
Izvirni Singerjevi šivalni stroji

Brezplačni učni tečaji za vsa domača šivalna dela in moderan umetno vezenje.
Zaloga svile za vezenje v najrazličnejših barvah. Elektromotorji za posamezne stroje
za domačo porabo.

Singer Co. akc. družba za šivalne stroje.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

so vzorni v konstrukciji in izdelavi.
so neobhodno potrebni za domačo in
obratno porabo.
so najbolj razširjeni v tvariških
obratih.
so neprekosljivi v delozmožnosti in
trpežnosti.
so izborno porabljivi pri modernem
umetnem vezanju.

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami

ur, zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 955, Češko.

Prava amer. ntk. remontir-ura s sidro,
sistem Koskopf patent v trpežnem futralu
iz jelenovega usnja z eleg. verižico iz alk-
lja in privraskom, komad gld. 250.

Za Vse sveti

priporoča svojo
veliko zalogo
pristno pozlaenih
nagrobnih
križev

po najnižjih cenah
trgovina z želez-
nino

Štefan Nagy

Ljubljana, Vodnikov trg 5.

1646 5-3

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvo

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-81

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske K 5,245.845'40.
posojilnice znaša

Stanje hran. K 5,089.883'14. Denarni K 23,806'306'40. Stanje rez. K 98.238'41.
vlog promet zaklada

Varnost hranilnih vlog je tudi zagamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Optični

zavod

K. Pichler

Ljubljana

Jurčičev trg šte. 3.

Perile v likanje na lesk
sprejema se v
Florijanskih ulicah št. 15, II.

Novosti

1647 3

modnega
svilenega blaga

in
= nakitja =
največja izbira

pri

Alojziju Persché

Pred Škofijo št. 21. Ljubljana.

1680 6-4

Žalni klobuki

elegantni in po najnižjih cenah.

Nagrobne vence

in

trakove za vence

v največji izberi priporoča

Karol Recknagel, Mestni trg 24.

Podpisana ima v ralogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.
sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.
Prečastite gospode prosim, da se blagovolje pri naročilih
izirali na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.
Zagotavlja hitro in najpoštenje postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 1535 26 3
Ana Hofbauer,
Imojteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

OGLASI!

NEW-YORK in LONDON

nista prizanašala niti evropski ce-
lini ter je velika tovarna srebrnina
prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj
proti majhnemu plačilu delavnih moči.
Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Po-
šiljam torej vsakomur sledeče predmete
le proti temu, da se mi povrne
gld. 6'60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih ne-
žev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz
anega komada,
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih
žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih
žlic;
- 1 kom. amar. pat. srebrna zajemal-
nica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemal-
nica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašič za pod-
klado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gld. 6'60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej
stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti
po tej minimalni ceni gld. 6'60. Ame-
ricansko pat. srebro je znano, je skozi
in skozi bela kovina, ki obdrži boje
srebra 24 let, za kar se garantuje. V
najboljši dokaz, da leta inerat ne to-
melji na nikakršni slepariji, zavezu-
jem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo
blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor
ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno
garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovansko in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1469 18

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga

na Dunaji II., Rembrandtstr.

19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju,

ali če se znesek naprej vpošlje.

Cistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varst-
veno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljvijo krasno garnituro jako
zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako
koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Preboldu.

Kamil Böhm, okrožni in tovarniški avniksdr

Krasno malo

posestvo

blizu Ljubljane je naprodaj.

Kje, se izve pri upravnistvu tega lista. 1976 3-2

Gospodične,

katere se želijo izobraziti

v šivanju

za domačo porabo in v

krojnem risanju

po najnovešem sistemu

sprejema

FRANJA JESIN

Ljubljana, Stari trg št. 12.

1540 10-10

Franc Jožefov grenki vrelec

„pravi reprezentant kislih
vod“.

1049 15-7

V. medic. oddelek splošne bolniš-
nice na Dunaju.

Hiša

s staro gostilno, skladiščem in hlevi za konje v Florijanskih ulicah **proda se** pod ugodnimi pogoji. — Pojasnila dajé: 1728 3-1

Koncesionirana pisarna
Jos. Perhauc-a
Ljubljana, Dunajska cesta št. 6.

Veliko zalogo absolutno zajamčenega pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof. ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, 45 in 50 kron, rdeče po 30 do 40 kron, postavljeno v Postojno ali Ajdovščino. Izpod 56 litrov se ne oddaja; na debelo po dogovoru ceneje. Prevara izključena, ker je klet pod nadzorstvom dekana vipavskega. 1731 1

Za obilne naročbe se priporoča:
Kmetijsko društvo v Vipavi.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča pred. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

Izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbori po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

GISSHÜBLER

kot zdravilni vrecel že stoletja znana v vseh
bolezni (I.) 38 2

sapnih in prebavnih organov,

pri protinu, želodčnem in mehurjem kataru. Izvrstna
za otroke, prebolele in mej nosečnostjo.

Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvir: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varhi
Prospekti zastoni in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lasnik-u v
Ljubljani.

Mesarija in gostilna

se odda v najem v neki večji
župniji. 1698 3-3

Mlad, oženjen in delaven mesar bi
našel tu gotovo eksistenco.

Kje, pove upravništvo tega lista.

Gg. organistom in pevovodjem!

Naročite si za spomin vernih
mrtvih najlažjo

Latinsko črno mašo.

(Dobiva se pri M. Vurnik-u v
št. Vidu, (Dol.), v Kat. bukvarni in
pri Schwentnerju v Ljubljani, za
1 krono 10 vin.) 1700 3-2

Št. 4172.

Razpis natečaja.

Mesto učitelja

je stalno popolniti na petrazredni
c. kr. rudniški ljudski šoli v Idriji
z letno plačo 1000 kron, aktivitetne
doklade letnih 200 kron in pravico do šest petletnic po 100 kron.
Prosilci naj vložijo svoje lastnoročno pisane prošnje z dokazom
učne sposobnosti za ljudske šole z nemškim in slovenskim učnim jezikom
predpisanim potom pri podpisnem
c. kr. rudniškem ravnateljstvu **do 15. novembra 1904.**

Ces. kralj. rudniško ravnateljstvo v Idriji,
dné 12. oktobra 1904.

1735 1-1

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani.

1690 3-3

Razglas.

Št. 7973/1904.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani oddaja potom pismene konkurence
sledede odbirke in starine:

2800 kg odbirkov jute	
3000 " " raščevine	zamotano v zavojih,
2300 " " papirja finega belega	bruto za neto.
2600 " " navadnega	
1900 " stekla v sodih, bruto za neto	
1400 " litega železa, starega, prostega	
7100 " " prežganega	
2300 " kovanega železa, starega	
800 " železne ploščevine, stare, proste	
400 " cinkove	
450 " železnih iveri v zabojih, bruto za neto	
150 " kovinskih " " " " "	
1540 " starih žebeljev.	

Pismene ponudbe, vsaka pola kolekovana z 1 krono in s priloženo pobotnico
v 10 % varščini, vloženi pri katerikoli c. kr. blagajni in z zunanjim napisom
"Ponudba za odkup odbirkov" dostaviti je najkasneje do 20. vinotoka 1904, 12. ure
opoludne c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani.

C. kr. tobačna glavna tovarna.

V Ljubljani, dné 27. kimovca 1904.

Št. 4164.

Služba rudniškega zdravnika.

Pri podpisnem c. kr. rudniškem ravnateljstvu nameni se služba rudniškega zdrav-
nika z dohodki X. činovnega razreda, 800 kron letne potrine, letnih 76 kron za kurjavo
ordinacijske sobe in a stanovanjem, za katero se oddajo polovica aktivitetne doklade.

Imenovan bo v slučaju, da bi se ne mogel izkazati s predpisanim triletnim brez-
madežnim službovanjem pri kakem erar čem rudniku, šele po triletni službi stalno na-
meščen, med katerim časom se mu služba lahko polletno odpove. V slučaju stalnega na-
meščenja vračunijo se ti tri leta za pokojnino, ne pa za štiriletno doklado.

Zdravnik, kateri morejo dokazati, da so v operacijski kirurgiji in v pomoči pri po-
rodih posebno izvežbani, imajo prednost pred vsemi drugimi prosilci.

Službene dolžnosti rudniškega zdravnika določa službeni predpis.

S kolekom za 1 K kolekovane prošnje z dokazom starosti, trdnega zdravja, dose-
danega zdravniškega delovanja, znanja nemškega in slovenskega ali pa katerega drugega
slovenskega jezika, kakor tudi izpričevalcem doktorstva medicine in kirurgije in porodni-
škega magisterstva, vložiti je

do 15. novembra 1904

pri podpisnem c. kr. rudniškem ravnateljstvu

C. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji,

1729 1-1

dné 12. vinotoka 1904.

Hočete li dolgo živeti

In se veseliti dobrega zdravja? Da to dosežete, skrbite za zdrav želodec in vedno
urejeno prebavo.

Kdor si je pokvaril ali prehladil želodec s težko prebavljivimi, prevročimi ali premrzlimi
jedili in pijačo, najde gotovo pomoč v

1078 27-5

Germanovi življenjski esenci

ki se vporablja z največjim uspehom pri: **pomanjkanju slasti, slabem želodcu, pehanju, gorečici, zgaži, slabosti, glavobolu, omotici, krčih, zapirju, haemorrhoidih** (zlati žili)
Po preobremeni obedi, posebno po tolstih in težko prebavljivih jedilih odstranjuje ta esenca pritisk
in bolečine in pospešuje slast, s čimur prav mnogo pripomore k ohranitvi in hranitvi telesa.
Ker izločuje vse slabe sokove iz telesa, deluje kričistilno in ima radi polne neškodljivosti
prednost pred vsemi drugimi sredstvi tudi po večletni uporabi, ker se pripravila iz najčistejših
in izbranih najboljših rastlinskih sokov ter ima prijeten, grenkobno aromatičen okus, vsled
česar ga radi zavživajo tudi občutljive osebe, ženske in otroci.

Germanova življenjska esenca bi kot pravo ljudsko in domače sredstvo ne smelo
manjkati v nobeni hiši, ker pogosto obvaruje pred resno boleznijo, ako ni brzo pri roki zdrav-
niške pomoči. Pri nakupu naj se zahteva vedno **Germanova življenjska esenca iz lekarne**
"Crnega orla" v Belovaru, ker se dobe tudi druga sredstva s podobnimi imeni, katerih pa
noben ne dosega dobre prve. V znamenje pristnosti mora imeti vsaka steklenica v zelenem
kartonu popolno ime tvrdke: **Lekarna "Pri črnem orlu" K. Germana v Belovaru** (Hrvaško),
kamor naj se naslavljajo tudi vse poštno pošiljke. Cena steklenici K 140; po pošti ne manj
kot dve steklenici. Za zavijanje 40 v več. Pošilja se po povzetju ali če se denar pošlje naprej.
Naslov naj se napiše natančno in razločno. Pojasnila na vprašanja, prospekti in navodila o
uporabi zastoni.

Germanovo življenjsko esenco moram trpečemu človeštvu kar najbolje priporočiti, ker sem
se večkrat pričel sam na sebi, kakor tudi pri številnih svojih župljanih, katerim sem jo pri-
poročil, o njenem izbornem učinku.

Dve steklenici Germanove življenjske esence, ki sem jih prejel od Vas, sta mi prav dobro
pomagali, pošljite mi še 6 stekl.

Javljam Vam, da sem poskušal že različna sredstva, a nobeno ni imelo zaželjenega učinka
kot Germanova življenjska esenca.

Prosim, pošljite mi vnovič 8 steklenic Germanove življenjske esence, ki jo bom najtopleje
priporočil vsem trpečim na želodcu. Sedaj sem že na potu popolnega ozdravljenja.

Apolonija Haberl, Semrich pri Peggau, Štaj.

6 mesecev na poizkušnjo!

3 mesece kredit! Popolno zastoni!
in enake širokoustne reklame moja svetovnoznana
tvrška ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Raz-
pošiljam že leta 1704 20-2

v popolno zadovoljnost
rvoim zasebnim odjemalcem svojo pristno a me-
sikansko, antimagnetičsko, sistem

Samo
fl. 2-25
z
veržico
in fute-
ralom

Roskopf-patent-rem.
uro s sidrom št. 99

s plombo

v črnem imit. leken, ali ni-
kelastem okrogu, pat. emil.
kazalci, 36 ur idoše, natanč-
no repasirano s triletnim pri-
mernim jamstvom, v fateralu
iz jelenine, z nikeln. veržico
in privezkom za čeno gl. 2-25,
3 komador gl. 6-50, 6 kom.
gl. 12-50. Ista ura z dvojnim
pokrovom gl. 2-50. Cene si-
stem "Roskopf"-ure, brez
plombe, kakoršne prodajajo
mali urarji in trgovci, ko-
mad gl. 1-75.

Denar nazaj! ali
zamena dovoljena
tudi po 6 mesecih v

nepokvarjenem stanu. — Pošilja proti povzetju ali
če se denar pošlje naprej.

Prva tovarna ur Hanns Konrad
v Mostu (Brux) št. 1099, (Česko)
c. kr. sod. zapriseženi cenilec.

Odlikovan s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in sre-
brnimi razstavn. svetinjami in 100.000 priznanimi
pismi iz vseh delov sveta.

Bogato ilustr. ceniki z nad 600 slikami se na za-
htevo pošljejo gratis in franko.

Istrska vina

lastnega pridelka,

= nova, =

muškateljec, belo, rdeče in te-
ran. Specijaliteta: belo vino za sveté
maše.

Dobiva se edino-le pri pridelovalcu in
lastniku vinogradov Antonu Ferlan di
Giorgio, Rovinj Istra. 1583 20-8

Zastoni in franko

dobi vsakdo moj najnovejši
veliki cenik z 900 slikami o
vseh vrstah ur, zlatnine in sre-
brnine po izvirnih tovarniških
cenah.

Tovarniška zaloga ur
Maks Böhnell,
1265 b urar 6-4

Dunaj IV., Margarethenstrasse 38 P.
Založnik c. kr. državnih uradnikov.

Trgovina ustanovljena 1. 1840. Odlikovana
z Grand Prix in zlato svetinjo Pariz 1904.

Šunka

s kožo 1 gld., brez kože 95 kr., brez kosti
s kožo 1 gld 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr.,
subo meso 78 kr., slanina 83 kr., prešidevi
jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr., glavina
brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr.,
prave boljše 1 gld., iz šunka 1 gld. 20 kr.
Ograke la. salame 1 gld. 70 kr., salame à la
cgrake, trde, 1 gld. 50 ar. ag. Velike klobase
po 20 kr. — Pošiljam le dobro blago od
5 kg naprej proti povzetju 349 11-9

Janko Ev. Sire v Kranju.

Domača slovenska tvrška!

izdelovatelj orgelj

Ivan Milavec

(Goršičev učenec)

Ljubljana, Cerkvene ulice

se najljubneje priporoča 26-23

= v izdelovanje =

novih cerkvenih orgelj.

Vs. kovrstna popravila po najnižjih cenah.

Prva hrvaška tvornica
žaluzij, rolet, lesenih in
železnih zavojnih rolet
za izložbe in portale

G. Skrbic
ZAGREB, Ilica 40

priporoča

svoje priznane
solidne, točne
in cene proiz-

vode. —
Geniki zastoni in franko.

124
12-12

Tovarna za kruh in pecivo

I. I. Kantz - a

v Ljubljani

priloga: pristni rženi, pšenični in mlečni kruh, pecivo h kavi, bričke, orehove in makove rožičke, vaniljski in friedrichsdorfski suhor i. dr.

1051 52-20

Na dan štirikrat sveže pecivo in sicer:

ob 6. in 10. uri dopoldne
ob 2. in 6. uri popoldne.

A. Kraczmer zaloga klavirjev
Ljubljana, Sv. Petra cesta 6

popolno zalogo
kratkih klavirjev
mignonov in planin

najbolj renomiranih firm
po najnižjih cenah. Pre-
igrani klavirji, solidno in

stanovito prenašajo in so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; Br. Stigl, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

1517 52-5

Edino zastopstvo za Kranjsko firm: L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in komorni izdelovalec klavirjev na Dunaju; Br. Stigl, c. kr. dv. zalagatelj na Dunaju.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Klavirji se popravljajo, abrajajo in izvršuje se podlaganje z usnjem strokovnjakom in preskrbno in zaračunava najceneje.

Red Star Line
Anversa
New York

„RED - STAR - LINE“

RDEČA ZVEZDA

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York,
Philadelphia.

Gld. 70.—
za železnico in barko.

Hitra in varna vožnja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto postrežbo.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah št. 41, od južnega kolodvora na desno.

Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:

Ivan Nep. Resman.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland Kronland, Vaderland, Zeeland vozijo do New Yorka osem dni. To je pribito, Ujjudnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje. Red Star.

35 84

Vedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

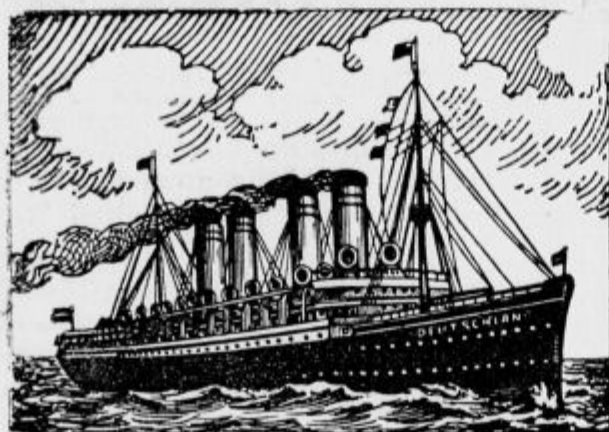
1059 100—15

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,

nasproti kavarni „Europa“, v hiši gospoda Krubarja.

Prodaja se na obroče. — Stare plošče se zamenjajo.

Zastopnik: FR. SEUNIG, Ljubljana

31 Dunajska cesta 31

HAMBURG=AMERIKA

Iz Ljubljane v
Novi Jork samo

fl. 60.— z dobro, prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

1503 52-6

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo 6 dni.

Pojasnita po večkrat brezplačno.

August Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priloga se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: grobne križe, košle, peči, vrne klopi, mize, stebre, frombe za vodo itd.

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih zistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50-41

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.

1012 Patentirana v 30 državah. 52-19

Trpežnejša in lažejša streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun

Izdelovatelj cementnih, Glince pri Ljubljani.

Nikakih slivh las in brade več!

Mladeniško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina

(zak. zajamčeno) 1098 52-17

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo izbornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne izgubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri Fr. Viteku & Comp., Praga, Vodna ulica. — V Ljubljani napredaj v drogueriji A. Korbarja.

Pivovarna J. PERLES

LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priloga

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti.

1009 52-19

Fr. Šupevc

priloga velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu zajamčeno pristne čebelno - voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije, voščene zvitke, izborni med-pitanec koji se dobiva v steklenicah, škatljah in škafih v poljubni velikosti ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho sato, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se toplo priloga in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

LJUBLJANA,

Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša

1600 64-4

Valentin Golob

(pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

priloga:

železo, ploščevino, nosilke in šine, cement, storje, strojni papir, vozne plachte, gumnote, cevi, medeninate in lesene pipe, okove za stavbe, štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in poljedelstvo, poljedelske stroje, kuhinjske opreme, kositarjeve posode domačega trpežnega izdelka.

Velika (zaloga) izbora pristno pozlačenih nagrobni križev. Postrežba točna! Cene zmerne!

Založnik zveze avstrijskih c. kr. državnih uradnikov

Prva domača slovenska pivovarna

G. Auerjevih dedičev

Ljubljana, Wolfve ulice 12

priloga slav. občinstvu in spošt. gostilničarjem svoje izborni marčno in na bavorski način

varjeno pivo

Odlikovana na razstavi živil v Parizu z najvišjim odlikovanjem grand prix in 1008 zlato kolajno. 52-19

Ustanovljena leta 1854.

* Marijacelske kapljice za želodec

edino prave iz lekarne G. Schopfa

„Pri Materi Marijinom Milosti“ v Celju v steklenicah po 50 in 90 vin.

Edino pristne le, ako je steklenica v zeleno-belo pasasti škatlici z varstveno znamko „Materemilosti“ iz Marijinega Celja.

V Ljubljani se dobijo pri lekarju Gabr. Ploccelli-ju, dvornemu založniku, kakor tudi v vseh lekarnah; kjer pa ni zaloge, naj se naroči naravnost.

1435 13-7

Ustanovljena 1718

Anton Schuster

Ljubljana, Špitalske ulice 7, Ljubljana

prporoča

novosti

v konfekciji za dame in deklice: bluže in deške obleke, modno blago za dame in gospode; vsakovrstne lodne, krasne barhente, šerpe, različne garniture in flanelaste odeje.

Solidno blago! Nizke cene!
Vzorci na zahtevanje poštnine prosti.

Priporočam slavnemu p. t. občinstvu svojo

veliko zalogo

zlatnine, srebrnine, ~ briljantov, diamantov

in drugih v mojo stroko spadajočih stvari po
najnižjih cenah.

Za mnogobrojen obisk se najuljudneje priporoča
s spoštovanjem 1643 27-5

Harol Hošak, zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice šte. 5,

založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Rumbersko, belgijsko in šlezjsko platno v vseh širinah, namizni
prti, serviete, brisalke, žepni robci, šifoni in pavolnato blago.

Svicanske vezenine.

Perilo za opreme nevest

za hotele in restavracije

po izvirnih tvorniških cenah.

Izborno blago!

Velika izbora.

Priporočam se preč. duhovščini in sl. p. n. občinstvu v obilni obisk.

Velespoštovanjem

Anton Šarc, specialna trgovina

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 8. 809 52-18

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša šte. 19)

priporoča

svojo bogato

zalogo

hišne oprave

Spalne ter jedilne
sobe za salone.

Divane
vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastoji in franko.

1564 46

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pisarje, sobne slikarje,
zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vo-
zove.

Emajlne prevlake, pristne, v
posodah po 1/4, 1/2, in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pôde.

Edino tpežno in najlepše mazilo za
trde in mehke pôde.

Voščila, štedilnega, brezbarv-
nega in barvestega za pôde; najce-
nejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsako-
vrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega
lesa in pohštva. 288 59

Oljnatih barv, priznani najboljše
Oljnatih barv v tubah, g. dr.
Schöfida.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja,
pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega,
najsmočno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za spuo.

Barv, suhih, kemičnih, prste-
nih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših

Ustanovljeno
l. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno
l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja
v Ljubljani.

Ogledite si pri nakupu

Novo došlo

modno blago največje izbore, 120 cm široko, met.
od 45 kr. do gld. 4-50, svile in baršunov met. od
65 kr. napr., flaneli 70 cm široki met. od 19 kr.
naprej. Sukna vsake vrste, krasnih barhantov, plat-
nenega blaga, švicarske vezenine in čipk. Zensko in
moško perilo: srajce od 39 kr. naprej, kravate,
pletanine in dežniki. Velika izbora preprog in
posteljnih garnitur. 1010 52-18

Novo vpeljano!

Konfekcija za dame! kakor: bluže (lastni izdelek), krila, po-
vršne jopice (Paletote) i t. d.

po znano nizkih cenah!

Dobiva se edinole
pri tvrdki

A. Primožič

Ljubljana
Mestni trg

Zahtevajte pri nakupu

671 60-32

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva
se povsod!